

भिवंडी निजामपुर शहर महानगरपालिका, भिवंडी

मुख्य लेखापरिक्षण विभाग

यांचा

वार्षिक लेखापरिक्षण अहवाल

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम 106 नुसार

वर्ष सन 2020-2021 अखेर

अनुक्रमाणिका

अ.क्र.	विषय	पान क्र.
1	सन 2012-2013 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	1 ते 5
2	सन 2013-2014 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	6 ते 6
3	सन 2014-2015 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	7 ते 7
4	सन 2015-2016 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	8 ते 9
5	सन 2016-2017 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	10 ते 10
6	सन 2017-2018 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	11 ते 11
7	सन 2018-2019 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	12 ते 12
8	सन 2019-2020 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती	13 ते 13
9	सन 2020-2021 प्रलंबित आर्धसमास माहिती	14 ते 14
10	सन 2012-2013 ते सन 2020-21 या कालावधीचा एकत्रित गोषवारा	15 ते 15
11	अभिप्राय	16 ते 17
वार्षिक लेखापरिक्षण अहवाल सन 2020-2021		
12	लेखा	19 ते 22
13	परवाना (प्र.स.क्र.02)	22 ते 23
14	परवाना (प्र.स.क्र.03)	23 ते 25
15	प्रभाग समिती क्र. 01	25 ते 29
16	बांधकाम विभाग	29 ते 30
17	प्रभाग समिती क्र. 03	30 ते 31
18	वाहन विभाग	33 ते 32
19	दक्षता व उपाय	33 ते 33
20	व्दिनोंद लेखांकनानुसार ठेवलेल्या वार्षिक लेख्यावरील लेखापरिक्षण अहवाल सन 2012-13 ते 2019-2020	34 ते 52

सन 2012— 2013 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
प्रभाग समिती क्र. 1 (भु-भाग क्र. 7)	36	0	0	36	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36.
करनिर्धारण व करमुल्यांकन	32	0	0	32	37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46, 47, 48, 49, 50, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57, 58, 59, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 1	10	0	0	10	69, 70, 71, 72, 73, 74, 75, 76, 77, 78.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 2	5	0	0	5	79,80,81,82,83
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 3	20	0	0	20	84,85, 86, 87, 88, 89, 90, 91, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102, 103.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 4	22	2	107,118	20	104, 105, 106, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 115, 116, 117, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 125.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 5	6	0	0	6	126,127, 128, 129, 130, 131.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 6 व 7	9	0	0	9	132,133, 134, 135, 136, 137, 138, 139, 140.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 8	6	1	142	5	141,143, 144, 145, 146.
प्रभाग समिती क्र. 5 भु-भाग क्र. 9	104	0	0	104	147,148, 149, 150, 151, 152, 153, 154, 155, 156, 157, 158, 159, 160, 161, 162, 163, 164, 165, 166, 167, 168, 169, 170, 171, 172, 173, 174, 175, 176, 177, 178, 179, 180, 181, 182,

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
					183, 184, 185, 186, 187, 188, 189, 190, 191, 192, 193, 194, 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208, 209, 210, 211, 212, 213, 214, 215, 216, 217, 218, 219, 220, 221, 222, 223, 224, 225, 226, 227, 228, 229, 230, 231, 232, 233, 234, 235, 236, 237, 238, 239, 240, 241, 242, 243, 244, 245, 246, 247, 248, 249, 250.
प्रभाग समिती क्र. 5 भू-भाग क्र. 10	12	0	0	12	251, 252, 253, 254, 255, 256, 257, 258, 259, 260, 261, 262.
प्रभाग समिती क्र. 5 भू-भाग क्र. 11	3	0	0	3	263, 264, 265.
प्रभाग समिती क्र. 5 भू-भाग क्र. 12	29	0	0	29	266, 267, 268, 269, 270, 271, 272, 273, 274, 275, 276, 277, 278, 279, 280, 281, 282, 283, 284, 285, 286, 287, 288, 289, 290, 291, 292, 293, 294.
प्रभाग समिती क्र. 4 भू-भाग क्र. 1	13	0	0	13	295, 296, 297, 298, 299, 300, 301, 302, 303, 304, 305, 306, 307.
प्रभाग समिती क्र. 4 भू-भाग क्र. 2 व 4	21	0	0	21	308, 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316, 317, 318, 319, 320, 321, 322, 323, 324, 325, 326, 327, 328.
प्रभाग समिती क्र. 4 भू-भाग क्र. 5	12	0	0	12	329, 330, 331, 332, 333, 334, 335, 336, 337, 338, 339, 340.
प्रभाग समिती क्र. 4 भू-भाग क्र. 6	4	0	0	4	341, 342, 343, 344.
प्रभाग समिती क्र. 4 भू-भाग क्र. 7	6	0	0	6	345, 346, 347, 348, 349, 350.
प्रभाग समिती क्र. 4 नविन नळ कनेक्शन शुल्क भरणा तपासणी	16	0	0	16	351, 352, 353, 354, 355, 356, 357, 358, 359, 360, 361, 362, 363, 364, 365, 366.
प्रभाग समिती क्र. 4 नविन नळ कनेक्शन फॉर्म विक्री भरणा तपासणी	14	0	0	14	367, 368, 369, 370, 371, 372, 373, 374, 375, 376, 377, 378, 379, 380.

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
प्रभाग समिती क्र. 4 झोपडा हस्तांतरण भरणा तपासणी	20	0	0	20	381, 382, 383, 384, 385, 386, 387, 388, 389, 390.391, 392, 393, 394, 395, 396, 397, 398, 399, 400.
प्रभाग समिती क्र. 4 असेसमेंट उतारा शुल्क तपासणी	6	0	0	6	401, 402, 403, 404, 405, 406.
प्रभाग समिती क्र. 4 मालमत्ता हस्तांतरण शुल्क तपासणी	8	0	0	8	407, 408, 409, 410.411, 412, 413, 414.
प्रभाग समिती क्र. 4 धनादेश नोंदवही बाबत	2	0	0	2	415, 416.
प्रभाग समिती क्र. 4 हॉल भाडे शुल्क भरणा तपासणी	6	0	0	6	417, 418, 419, 420, 421, 422.
प्रभाग समिती क्र. 4 माहिती अधिकारी शुल्क तपासणी	7	0	0	7	423, 424.425, 426.427, 428, 429.
प्रभाग समिती क्र. 4 संगणक विभाग	28	0	0	28	430,431,432,433,434,435,436,437,438,439,440, 441, 442, 443, 444, 445, 446, 447, 448, 449, 450, 451, 452, 453, 454, 455, 456, 457.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.1	11	0	0	11	458,459,460,461,462,463,464,465, 466, 467,468.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.2	24	0	0	24	469, 470, 471, 472, 473, 474, 475, 476, 477, 478,479, 480, 481, 482, 483, 484, 485, 486, 487, 488, 489, 490, 491, 492.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.5	6	0	0	6	493, 494, 495, 496, 497, 498.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.6	18	0	0	18	499, 500, 501, 502.503, 504, 505, 506, 507, 508.509, 510, 511, 512, 513, 514, 515, 516.

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.9	8	0	0	8	517, 518, 519, 520, 521, 522, 523, 524,
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.11	18	0	0	18	525, 526, 527, 528, 529, 530, 531, 532, 533, 534.535, 536, 537, 538, 539, 540, 541, 542.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.12	28	0	0	28	543, 544, 545, 546, 547, 548, 549, 550, 551, 552.553, 554, 555, 556, 557, 558, 559, 560, 561, 562, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 570.
प्रभाग समिती क्र.3 भुभाग क्र.13 व 14	12	0	0	12	571, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 580, 581.582.
प्रभाग समिती क्र.3 झोपडा हस्तांतरण शुल्क तपासणी	15	0	0	15	583, 584, 585, 586, 587, 588, 589, 590, 591, 592, 593.594, 595, 596, 597.
प्रभाग समिती क्र.3 झोपडपट्टी विभागातील हस्त पावतीद्वारे वसुल करण्यात आलेली पाणीपट्टी शुल्क वसुल तपासणी	7	0	0	7	598, 599, 600, 601, 602, 603, 604.
प्रभाग समिती क्र.3 झोपडा घरपट्टी व शिक्षणकर भरणा तपासणी	6	0	0	6	605, 606, 607, 608.609, 610.
प्रभाग समिती क्र.3 नविन नळ कनेक्शन भरणा तपासणी	3	0	0	3	611, 612, 613.
प्रभाग समिती क्र.3 संगणकीय रद्द पावती तपासणी	3	0	0	3	614, 615.616.
प्रभाग समिती क्र.3	22	0	0	22	617, 618, 619, 620, 621.622, 623, 624.625, 626, 627.628, 629, 630, 631, 632, 633, 634, 635,

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
असेसमेंट विभाग					636, 637, 638.
भविष्य निर्वाह निधी विभाग	60	0	0	60	639, 640, 641, 642, 643, 644, 645, 646, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 653, 654, 655, 656, 657, 658, 659, 660, 661, 662, 663, 664, 665, 666, 667, 668, 669, 670, 671, 672, 673, 674, 675, 676, 677, 678, 679, 680, 681, 682, 683, 684, 685, 686, 687, 688, 689, 690, 691, 692, 693, 694, 695, 696, 697, 698.
मार्केट विभाग	7	7	699, 700, 701, 702, 703, 704, 705.	0	0
एकुण	705	10		695	

सन 2013 – 2014 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती माहिती

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांचीसंख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
भविष्य निर्वाह निधी विभाग	2	0	0	2	1, 2.
आरोग्य विभाग	3	0	0	3	3, 4, 5.
प्रभाग समिती क्र.1	33	0	0	33	6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37, 38.
एकुण	38	0	0	38	

सन 2014 – 2015 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती

विभागाचे नांव	एकुण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
प्रभाग समिती क्र.1	29	0	0	29	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29.
प्रभाग समिती क्र.1,2,3,4,5	1	0	0	1	30.
लेखा विभाग	2	0	0	2	31, 32.
आरोग्य विभाग	2	0	0	2	33, 34.
अभिलेख विभाग	1	1	35	0	0
बांधकाम विभाग	1	0	0	1	36.
पाणीपुरवठा विभाग	1	0	0	1	37.
सर्व नियंत्रक अधिकारी व सर्व विभाग प्रमुख	1	चोवीस विभाग	चोवीस विभाग	1	38.
एकुण	38	1	0	37	

टिप : आक्षेप क्र. 38 अंतर्गत बावीस विभाग सोडून इतर विभागाकडून खुलासे प्राप्त न झाल्याने सदर आक्षेप वगळण्यात आलेला नाही.

2015 – 2016 प्रलंबित आक्षेपांची माहिती

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
करमुल्यांकन व करनिर्धारण विभाग	82	0	0	82	1,2,3,4,5,6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38, 39,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58, 59,60,61,62,63,64,65,66,67,68, 69,70,71,72,73,74,75, 76, 77,78,79,80,81,82
प्रभाग समिती क्र. 1	75	0	0	75	83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95, 96,97,98,99,100,101, 102,103,104,105,106,107,108, 109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,119,120,121, 122,123,124,125,126,127,128,129,130,131,132, 133,134,135, 136,137,138,139, 140,141,142,143,144,145,146,147,148,149,150,151, 152, 153,154,155,156,157
प्रभाग समिती क्र. 2	25	0	0	25	158,159,160,161,162,163, 164,165,166,167,168,169,170,171,172,173,174,175,176,177,178,179,180,181,182
आस्थापना	02	1	01	01	183
शिक्षण मंडळ	01	0	0	01	184
शिक्षण मंडळ	01	0	0	01	185
वैद्यकीय आरोग्य विभाग					
लेखा	01	0	0	01	186
भविष्य निर्वाह निधी					

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
विभाग					
लेखा विभाग	02	0	0	02	187,188
आरोग्य विभाग	02	02	180,181	0	0
एकूण	191	03		188	

टिप:- सन 2015-16 मध्ये वगळलेले आक्षेप क्र. या कॉलम अंतर्गत 177,180,181 हे अर्धसमास क्रमांक वगळण्यात आलेले आहे.

सन 2016— 2017 अखेर आक्षेपांबाबत माहिती

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
लेखा विभाग	03	1	3	2	1,2
भविष्य निर्वाह निधी विभाग	05	0	0	5	4,5,6,7,8
लेखा विभाग	03	0	0	3	9,10,11
भविष्य निर्वाह निधी विभाग					
करमुल्यांकन व करनिर्धारण विभाग	02	0	0	2	12,13
सर्व नियंत्रक अधिकारी व विभाग प्रमुख	01	तेरा विभाग	तेरा विभाग	1	14
आरोग्य विभाग	01	0	0	1	15
उपआयुक्त (आरोग्य)					
प्रभाग समिती क्र. 4	15	1	67	14	16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29
प्रभाग समिती क्र. 5	38	2	112,128	36	30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57,58,59,60,61,62,63,64,65
वाहन	1	0		1	66
प्रभाग समिती क्र. 1	1	0		1	67
प्रभाग समिती क्र. 2	1	0		1	68
आस्थापना विभाग	60	0		60	69,70,71,72,73,74,75,76,77,78,79,80,81,82,83,84,85,86,87,88,89,90,91,92,93,94,95,96,97,98,99,100,101,102,103,104,105,106,107,108,109,110,111,112,113,114,115,116,117,118,119,120,121,122,123,124,125,126,127,128.
परवाना विभाग	1	1	129	0	0
बांधकाम विभाग	1	0		1	130
पाणिपुरवठा विभाग					
एकूण	133	5		128	

टिप : 1. आक्षेप क्र. 14 अंतर्गत 9 विभाग सोडून इतर विभागाकडून खुलासे प्राप्त न झाल्याने सदर अर्धसमास वगळण्यात आलेला नाही.

2. आक्षेप क्र. 26 अंतर्गत मुद्दा क्र. 1 वगळण्यात आलेला नाही. 3. सन 2016-17 मध्ये वगळलेले आक्षेप क्रमांक या कॉलम अंतर्गत 67,112,128 हे अर्धसमास क्रमांक वगळण्यात आलेले आहेत.

सन 2017- 2018 अखेर आक्षेपांबाबत माहिती

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
प्रभाग समिती क्र. 1,3,4,5, करमुल्यांकन, आरोग्य, बांधकाम, पाणिपुरवठा, शिक्षण मंडळ, वैद्यकिय आरोग्य, वाहन	1	0	0	1	1
परवाना	1	1	2	0	0
प्रभाग समिती क्र. 2	1	0	0	1	2
अभिलेख	3	3	3,4,5	0	0
लेखा	2	2	7,45	0	0
भविष्य निर्वाह निधी	17	0	17	17	6,7,8,9,10,11,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22
भविष्य निर्वाह निधी व आस्थापना	1	0	1	1	23
भविष्य निर्वाह निधी	23	0	23	23	24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39,40,41,42,43,44,45,46
एकूण	49	6		43	

टिप:- 1)आक्षेप क्र. 1 अंतर्गत सात विभाग सोडून इतर विभागाकडून खुलासे प्राप्त न झाल्याने सदर आक्षेप वगळण्यात आलेला नाही.

2) सन 2017-18 मध्ये वगळलेले आक्षेप या कॉलम अंतर्गत 2,7,45 हे अर्धसमास क्रमांक वगळण्यात आलेले आहे.

सन 2018— 2019 अखेर आक्षेपांबाबत माहिती

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
अभिलेख	1	1	1	0	0
मार्केट	6	6	2,3,4,5,6,7	0	0
प्रभाग समिती क्र. 1	32	3	9,10,11	29	8,12,13,14,15,16,17,18,19,20,21,22,23,24,25,26,27,28,29,30,31,32,33,34,35,36,37,38,39
परवाना	2	2	40,41	0	0
आस्थापना	16	0		16	42,43,44,45,46,47,48,49,50,51,52,53,54,55,56,57
बांधकाम	9	2		7	58,59,60,61,62,63,64
प्रभाग समिती क्र.1 ते 5	1	0		1	65
आरोग्य	2	0		2	66,67
बांधकाम/पाणीपुरवठा	1	1		0	0
माध्यमीक शिक्षण	1	0		1	68
एकूण	71	15		56	

टिप:- 1सन 2018-2019 मध्ये 1,18,19,31 हे अर्धसमास क्रमांक वगळण्यात आलेले आहे.

2सन 2022-2023 मध्ये 2,3,4,5,6,7हे आक्षेप क्रमांक वगळण्यात आलेले आहे.

सन 2019—2020 अखेर आक्षेपांबाबत माहिती

विभाग	एकूण लागू केलेले आक्षेपांची संख्या	वगळलेल्या आक्षेपांची संख्या	वगळलेले आक्षेप क्रमांक	प्रलंबित आक्षेपांची संख्या	प्रलंबित आक्षेप क्रमांक
परवाना विभाग	11	11	1,2,3,4,5,6,7,8,13,14,20	0	0
प्रभाग समिती क्र.01	6	1	12	5	9,16,17,18,21
प्रभाग समिती क्र.03	2	1	23	1	10
प्रभाग समिती क्र.04	2	0		2	19,22
लेखा विभाग	2	2	11,15	0	0
आस्थापना विभाग	6	0		6	25,30,31,32,33,34
भविष्य निर्वाह निधी विभाग	3	0		3	26,27,28
अभिलेख विभाग	1	1	24	0	0
मार्केट	1	1	29	0	0
आरोग्य	3	0		3	35,36,37
एकूण	37	17		20	

टिप:- सन 2019-2020 मध्ये 1,2,3,4,5,6,7,8,11,12,13,14,15,20,23,24,29 हे अर्धसमास क्रमांक वगळण्यात आलेले आहे.

सन 2020—2021 अखेर आक्षेपांबाबत माहिती

विभाग	काढलेले एकूण ज्ञापन	सन 2020-21 मध्ये वगळलेले ज्ञापन	शिल्लक अर्धसमास	प्रलंबित अर्धसमास क्रमांक
लेखा	05	0	05	2,3,4,5,6
परवाना (प्र.स.क्र.02)	02	0	02	7,8
परवाना (प्र.स.क्र.03)	02	0	02	9,10
प्रभाग समिती क्र. 01	08	01	07	11,14,15,16,17,18,19
बांधकाम विभाग	1	0	01	12
प्रभाग समिती क्र. 03	04	0	04	13,21,23,24
वाहन विभाग	02	0	02	20,22
एकूण	24	01	23	

टिप:- सन 2020-2021 मध्ये अर्धसमास क्रमांक 01 वगळण्यात आलेले आहे.

सन 2012 – 2013 ते सन 2020 - 2021 या कालावधीचा एकत्रित गोषवारा

वर्ष	एकूण आक्षेप	वगळण्यात आलेले आक्षेप	प्रलंबित आक्षेप
सन 2012-13	705	10	695
सन 2013-14	38	0	38
सन 2014-15	38	1	37
सन 2015-16	191	3	188
सन 2016-17	133	5	128
सन 2017-18	49	6	43
सन 2018-19	71	9	62
सन 2019-20	37	17	20
सन 2020-21	24	01	23
एकूण	1286	52	1234

अभिप्राय

- 1) भिवंडी निजामपुर महानगरपालिकेचे सन 2020/21 या वित्तीय वर्षाचे मुळ अर्थसंकल्पीय अंदाजानुसार जमा रक्कम रु.80,522.86 लक्ष असुन सुधारित अंदाजानुसार जमारक्कम रु. 49,062.4लक्ष दर्शविण्यात आली आहे. परंतु प्रत्यक्ष जमा रक्कम रु. 44,342.59 लक्ष इतकी असल्याने जमा रक्कमेत सुधारीत अंदाजापेक्षा रक्कम रु.4,719.81 लक्ष इतकी वाढ दिसुन येते.
- 2) सदर महानगरपालिकेचे 20/21 या वित्तीय वर्षाचे मुळ अर्थसंकल्प अंदाजानुसार खर्च रक्कम रु.91,710.34 लक्ष असुन सुधारित अंदाजानुसार खर्च रक्कम 52,998.45 लक्ष दर्शविण्यात आली आहे. परंतु प्रत्यक्ष खर्च रक्कम रु.43,230.75 लक्ष असल्याने खर्च रक्कमेत सुधारीत अंदाजापेक्षा रक्कम रु 9,767.7 लक्ष इतकी घट झाल्याचे दिसुन येत आहे.
- 3) महानगरपालिकेचे सन 2020/2021 या वित्तीय वर्षात एकुण मनपा स्रोतातुन रु.44,342.59 लक्ष उत्पन्न प्राप्त झाले असुन त्यातुन महसुली खर्च 34,474.29 लक्ष व भांडवली खर्च रु.1,866.38 लक्ष असे एकुण खर्च रु.36,340.67 लक्ष खर्च झाला आहे.
- 4) महानगरपालिकेची आर्थिक स्थिती सुधारण्यासाठी खर्चामध्ये काटकसर करणे, घरपट्टी, पाणीपट्टी व इतर सर्व थकित करांची 100 टक्के वसुली होण्यासाठी प्रयत्नशील राहणे आवश्यक वाटते.
- 5) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम 91 अन्वये महानगरपालिका नियमाव्दारे विहित करण्यात आले असतील असे विशेष निधी स्थापना करतील तसेच नियम 91-अ नुसार महानगरपालिका एकत्रीत पाणीपुरवठा व जलप्रवाह विनियोग कर्जनिधी व नियम 91-ब जल व मलप्रवाह निधीची स्थापना करणे आवश्यक आहे.
- 6) NMAM राष्ट्रीय लेखा नियम पुस्तिकेत नमुद नियम व नमुन्यानुसार लेखे ठेवणे आवश्यक आहेत.
- 7) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम 94 अन्वये मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी विहित प्रपत्रात महानगरपालिका वार्षिक लेखा तयार करण्याची दक्षता घ्यावी.
- 8) शासनाच्या वतीने वसुल केलेल्या करांच्या रक्कमांचा भरणा शासन नियमानुसार विहित मुदतीत होत नसल्याने या बाबत लेखा विभागाने दक्षता घ्यावी.
- 9) निधी अभावी अनेक खर्चाची प्रदाने अंशता करण्यात आल्याचे व साधारणतःहा मागील दोन वर्षांची प्रदाने प्रलंबीत असल्याचे दिसुन येत असल्याने मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी योग्य आर्थिक नियोजन करण्याची दक्षता घेणे आवश्यक आहे.
- 10) ना नफा - ना तोटा तत्वावर महानगरपालिकेने पुरवावयाच्या सेवांसाठी महानगरपालिका उत्पन्नाचा एवढा खर्च होईल याची लेखा विभागाने दक्षता घेणे आवश्यक आहे.
- 11) सन 1954-55 पासुन अग्रिम रक्कमांचे समायोजन / वसुली केलेली नाही ती तात्काळ करुन घेणे गरजेचे आहे. देण्यात आलेल्या अग्रिम रक्कमेचे समायोजन / वसुली होणे देखिल आवश्यक आहे.
- 12) चोरी अफरातफर अपहर प्रकरणांच्या नोंदवही / तक्ते नसल्याने तशा नोंदवहया / नोंद ठेवणे अवाश्यक आहे.
- 13) वार्षिक लेखे / तिमाही लेखे / साप्ताहिक तयार करण्यात येत नाहीत रोख प्रवाह तसेच जमा व खर्च पत्रक लेखा विभागाने तयार करणे आवश्यक आहे.
- 14) प्राप्त होणारी अनुदाने वर्षा अखेर एकुण प्राप्त अनुदान शिल्लक परतावा इ गोषवारा काढुन तो प्राधिकृत अधिका-याने स्वाक्षरी करणे आवश्यक असल्याने लेखा विभागाने याबाबत दक्षता घ्यावी.
- 15) मनपास प्राप्त होणा-या विविधि उत्पन्न स्रोतांच्या थकबाकी बाबत विवरणपत्र तयार करण्यात येत नसल्याने लेखा विभागाने या बाबत दक्षता घ्यावी.
- 16) Bank Reconciliation सर्व बँक खात्याचे नियमीत करणे आवश्यक आहे. सदर पुर्तता करण्याची दक्षता विभागाने घ्यावी.

17) मनपा महसुलाचे लेखापरिक्षण दरम्यान मनपाने गृहीत धरणे उत्तन्न प्राप्त होत नसल्याचे निदर्शनास येत आहे. परिणामी अर्थसंकल्पात तुट निर्माण होत असून मनपाची आर्थिक परिस्थिती घट निर्माण होत आहे. सबब मनपाचा अर्थसंकल्प तयार करताना लेखा विभागाने नियम 26 च्या मार्गदर्शक तत्वाचे अंवलंब काटकोरपणे करणे आवश्यक आहे.

(इंजि. श्रीकांत अनारसे),
मुख्य लेखापरिक्षक,
भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका.

मुख्य लेखापरिक्षण विभाग
यांचा वार्षिक लेखापरिक्षण अहवाल

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम कलम १०६ नुसार

वर्ष सन २०२०-२०२१ अखेर

सन 2020— 2021 मधिल आक्षेपांची माहिती

आक्षेप क्रमांक	अर्धसमास ज्ञापन क्रमांक दिनांक	विभागाचे नांव	आक्षेपांच तपशिल	शेरा
1	2 28/06/2021	लेखा विभाग	<p>विषय:- सन 2020-21 लेखा विभागातील सर्वसाधारण पावती बुक, चलन आणि डेलीकलेक्शन तपासणी बाबत..</p> <p>दिनांक 27/01/2021 रोजी सर्वसाधारण पावती पुस्तक क्रमांक 735 मधील पावती क्रमांक D 73462 ते क्र D 73479, चलन बुक 145 मधील चलन नंबर 14416 आणि डेलीकलेक्शन द्वारे केलेले भरणा तपासणी केले असता तफावत आढळून आले आहे.</p> <p>दिनांक 27/1/2021 नुसार पावती क्रमांक D 73462 ते D 73479 एकुण पावतीची रक्कम 1,33,732/- तसेच चलन क्रमांक 14416 नुसार 1,33,732/- एवढी रक्कम लेखा शाखेत जमा केली आहे परंतु पावती क्रमांक D 73462 ते D 73479 पावतीची बेरीज केली असता रक्कम 1,48,612/- एवढी येत असुन 14,880/- एवढी रक्कम कमी केल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
2	03 28/06/2021	लेखा विभाग	<p>विषय:- सन 2020-21 लेखा विभागातील सर्वसाधारण पावती बुक, चलन आणि डेलीकलेक्शन तपासणी बाबत..</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) माहे एप्रिल 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही. 2) माहे मे 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही. 3) दैनंदिन रजिष्टर (30) तसेच दैनंदिन रजिष्टर (31) माहे ऑगस्ट 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही. 4) माहे ऑक्टोम्बर 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची 	

			<p>तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>5) माहे नोव्हेंबर 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>6) दैनंदिन रजिष्ट्रर (30) तसेच दैनंदिन रजिष्ट्रर (31) माहे डिसेंबर 2020 या महिन्याची तेरीज जुळत नसुन तेरीज वरती प्राधिकृत अधिकारी यांची तपासले बाबत स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>7) पावती बुक क्रमांक 632 पावती क्रमांक 63118, 63186, रद्द केली असुन त्यावरती प्राधिकृत अधिकारी यांची स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>8) पावती बुक क्रमांक 595 पावती क्रमांक 59407, 59412, 59442 रद्द केली असुन त्यावरती प्राधिकृत अधिकारी यांची स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>9) पावती बुक क्रमांक 735 पावती क्रमांक 73429 रद्द केली असुन त्यावरती प्राधिकृत अधिकारी यांची स्वाक्षरी दिसुन येत नाही.</p> <p>10) चलन बुक क्रमांक 10 पावती क्रमांक 935 दिनांक 19/5/2020 रद्द करण्यात आले असुन पावती वरती रद्द केले बाबत प्राधिकृत अधिकारी यांची सही नाही.</p> <p>11) पावती बुक 595 पावती क्रमांक 59208 ते 59214 दिनांक 8/5/2020 तारीख असुन चलन बूक क्रमांक 10 चलन क्रमांक 927 वरती दिनांक 14/5/2020 असे नमुद केल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>12) चलन बुक क्रमांक 10 चलन क्रमांक 935 दिनांक 19/5/2020 रद्द करण्यात आले असुन पावती वरती रद्द केले बाबत प्राधिकृत अधिकारी यांची सही नाही.</p> <p>13) चलन बुक क्रमांक 482 चलन क्रमांक 48174 दिनांक 5/2/2021 रद्द करण्यात आले असुन पावती वरती रद्द केले बाबत प्राधिकृत अधिकारी यांची सही नाही.</p> <p>14) चलन बुक क्रमांक 61 चलन क्रमांक 6060, 6061 दिनांक 29/10/2020 रद्द करण्यात आले असुन पावती वरती रद्द केले बाबत प्राधिकृत अधिकारी यांची सही नाही.</p> <p>15) बहुतांश पावत्यंावरती पावती मागे भरणा जमा केल्याचा शेरा लिहण्यात आलेला नाही.</p> <p>16) पावती बुक क्रमांक 595 पावती क्रमांक 59440 दिनांक 25/9/2020 रक्कम 325623/- एवढी असुन चलन क्रमांक 48192 नुसार 325625/- एवढी दिसुन येते परंतु सदर चलन वरती रक्कम स्वीकारले बाबतची सही दिसुन येत नाही.</p> <p>17) पावती बुक क्रमांक 595 पावती क्रमांक 59494 दिनांक 25/3/2021 अन्वेय चलन आणी दैनंदिन भरणा चेक केले असता रक्कम जुळुन येत नाही.</p> <p>18) माहे मे महिन्याच्या तेरीज मध्ये दिनांक 8/5/2020 पावती क्रमांक 59415 तसेच दिनांक 21/5/2020 पावती क्रमांक 59416 या दोन्ही नोंदी करण्यात आलेल नाही.</p>	
--	--	--	---	--

			<p>19) माहे जुन महिन्याच्या तेरीज मध्ये दिनांक 19/6/2020 पावती क्रमांक 62980 रक्कम रुपये 1,36,454/- नोंदी करण्यात आलेले नाही.</p> <p>20) बुक क्रमांक 631 पावती क्रमांक 63079 दिनांक 24/9/2020 रक्कम रुपये 5668/- सदरची रक्कम दैनंदिन भरणा रजिष्टर मध्ये रक्कम रुपये 5868/- नोंद करण्यात आली आहे</p> <p>21) बुक क्रमांक 634 पावती क्रमांक 63377 दिनांक 24/12/2020 रक्कम रुपये 48734/- सदरची रक्कम दैनंदिन भरणा रजिष्टर मध्ये रक्कम रुपये 48374/- नोंद करण्यात आली आहे</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
3	04 28/06/2021	लेखा विभाग	<p>विषय:- सन 2020-21 लेखा विभागातील सर्वसाधारण पावती बुक, चलन आणि डेलीकलेक्शन तपासणी बाबत..</p> <p>दिनांक 12/1/2021 रोजी सर्वसाधारण पावती पुस्तक क्रमांक 736 मधील पावती क्रमांक D 73596 ते D 73597, चलन बुक 145 मधील चलन नंबर D 14452 आणि डेलीकलेक्शन व्दारे केलेले भरणा तपासणी केले असता तफावत आढळून आले आहे.</p> <p>दिनांक 12/1/2021 नुसार पावती क्रमांक D 73596 ते D 73597 एकुण पावतीची रक्कम 11960/- तसेच चलन क्रमांक 14452 नुसार 11960/- एवढी रक्कम लेखा शाखेत जमा केली आहे परंतु पावती क्रमांक D 73596 ते D 73597, पावतीची बेरीज केली असता रक्कम 11946/- एवढी येत असून 14/- एवढी रक्कम अतिरीक्त केल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
4	05 28/06/2021	लेखा विभाग	<p>विषय:- सन 2020-21 लेखा विभागातील सर्वसाधारण पावती बुक, चलन आणि डेलीकलेक्शन तपासणी बाबत..</p> <p>दिनांक 31/3/2021 रोजी सर्वसाधारण पावती पुस्तक क्रमांक 737 मधील पावती क्रमांक D 73631 ते D 73649, चलन बुक 145 मधील चलन नंबर D 14462 आणि डेलीकलेक्शन व्दारे केलेले भरणा तपासणी केले असता तफावत आढळून आले आहे.</p> <p>दिनांक 31/3/2021 नुसार पावती क्रमांक D 73631 ते D 73649 एकुण पावतीची रक्कम 78213/- तसेच चलन क्रमांक 14462 नुसार 78213/- एवढी रक्कम लेखा शाखेत जमा केली आहे परंतु पावती</p>	

			<p>क्रमांक क्रमांक D 73631 ते D 73649, पावतीची बेरीज केली असता रक्कम 78214/- एवढी येत असुन 1/- एवढी रक्कम कमी केल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
5	06 28/06/2021	लेखा विभाग	<p>विषय:- सन 2020-21 लेखा विभागातील सर्वसाधारण पावती बुक, चलन आणि डेलीकलेक्शन तपासणी बाबत..</p> <p>दिनांक 17/2/2021 रोजी सर्वसाधारण पावती पुस्तक क्रमांक 736 मधील पावती क्रमांक D 73598 ते D 73600, चलन बुक 145 मधील चलन नंबर D 14553 आणि डेलीकलेक्शन द्वारे केलेले भरणा तपासणी केले असता तफावत आढळुन आले आहे.</p> <p>दिनांक 17/2/2021 नुसार पावती क्रमांक D 73598 ते D 73600 एकुण पावतीची रक्कम 5897/- तसेच चलन क्रमांक 14453 नुसार 5897/- एवढी रक्कम लेखा शाखेत जमा केली आहे परंतु पावती क्रमांक क्रमांक D 73598 ते D 73600, पावतीची बेरीज केली असता रक्कम 5854/- एवढी येत असुन 43/- एवढी रक्कम अतिरीक्त केल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
6	07 26/07/2021	परवाना विभाग प्रभाग समिती क्र.2	<p>विषय:- सन 2020-21 हया आर्थीक वर्षातील प्रभाग समिती क्र. 2 चे कोव्हीड-19 कोरोना मास्क न वापरणा-या विरुद्ध दंड फी तपासणी बाबत.</p> <p>पावती बुक क्र 637 मध्ये पावती क्र 63601 ते 63700 आणि 712 मध्ये पावती क्र 71101 ते 71200 या बुकांच्या पावत्यांवर प्राधिकृत अधिका-याची सही घेतल्याचे दिसून येत नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
7	08 26/07/2021	परवाना विभाग प्रभाग समिती क्र.2	<p>विषय:- सन 2020-21 हया आर्थीक वर्षातील प्रभाग समिती क्र. 2 परवाना विभागातील पावती पुस्तक, चलन आणि दैनंदिन भरणा रजिष्टर तपासणी.</p>	

			<p>1) परवाना पावती बुक क्रमांक 11 पावती क्रमांक 1100 दिनांक 31/03/2021 तपासणी केली असता खालील प्रमाणे त्रुट्या निदर्शनास आल्या आहेत.</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>अ क्र</th> <th>तपशिल</th> <th>तपशिल प्रकार मागिल चालु</th> <th>रक्कम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>1</td> <td>सेल्युलाईट</td> <td>3648 1824</td> <td>5472/-</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>रंगपेट</td> <td>1020 510</td> <td>1530/-</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>कर्मचारी संख्या</td> <td>1000 500</td> <td>1500/-</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>केमीकल</td> <td>2160 1080</td> <td>3240/-</td> </tr> <tr> <td>5</td> <td>विद्युत ?विलेपन</td> <td>2736 1368</td> <td>4131/-</td> </tr> <tr> <td></td> <td>एकुण</td> <td>10564 5282</td> <td>15846/-</td> </tr> </tbody> </table> <p>अनु क्र 1 ते 5 तपशिल नुसार रक्कम रु 15846/ लेखा शाखेत भरणा जमा केले आहे परंतु तपशिल नुसार बेरीज केली असता रक्कम रु 15873/- अपेक्षित होते. तरी रक्कम रु 27/- कमी भरणा जमा केल्याचे निदर्शनात आले आहे.</p> <p>2) चलन बुक क्र 45 चलन क्र 4437 या चलनावरपरवाना पावती क्रमांक 1058 ते 1059 ची नोंद केल्याचेदिसून येते परंतु चलनावर परवाना पावती क्रमांक 1057 ते1059 असे अपेक्षित होते.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	अ क्र	तपशिल	तपशिल प्रकार मागिल चालु	रक्कम	1	सेल्युलाईट	3648 1824	5472/-	2	रंगपेट	1020 510	1530/-	3	कर्मचारी संख्या	1000 500	1500/-	4	केमीकल	2160 1080	3240/-	5	विद्युत ?विलेपन	2736 1368	4131/-		एकुण	10564 5282	15846/-	
अ क्र	तपशिल	तपशिल प्रकार मागिल चालु	रक्कम																													
1	सेल्युलाईट	3648 1824	5472/-																													
2	रंगपेट	1020 510	1530/-																													
3	कर्मचारी संख्या	1000 500	1500/-																													
4	केमीकल	2160 1080	3240/-																													
5	विद्युत ?विलेपन	2736 1368	4131/-																													
	एकुण	10564 5282	15846/-																													
8	09 26/07/2021	परवाना विभाग प्रभाग समिती क्र.3	<p>विषय:- सन 2020-21 हया आधीक वर्षातील प्रभाग समिती क्र.3 चे कोव्हीड-19 कोरोना मास्क न वापरणा-या बिरुद्य दंड फी तपासणी बाबत.</p> <p>चलन बुक क्र.202 मधील चलन क्र.20101 दि. 6/3/2021 अन्वये सर्वसाधारणपा.क्र.81439/81443 चा एकुण भरणा रक्कम रु.2500/- मात्र लेखा शाखेत जमा केल्याचे दिसून येते. तसेच चलन क्र.20102 दि.8/3/2021 अन्वये सर्वसाधारण पा.क्र. 81439/81443चा एकुण भरणा रक्कम रु.1500/- मात्र लेखा शाखेत जमा केल्याचे दिसून येते. तरी विभागाने चलन क्र.20102 दि.8/3/2021 वरसर्वसाधारण पा. 81444/81446 अशी नोंद घेणे अपेक्षित असताना पाक्र. 81439/81443 अशी नोंद केल्याबाबत अनुपालन सादर करावे.</p>																													

			सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.	
9	10 26/07/2021	परवाना विभाग प्रभाग समिती क्र.3	<p>विषय:- सन 2020-21 हया आधीक वर्षातील प्रभाग समिती क्र.3 परवाना पावती पुस्तक, चलन त्रुटी बाबत.</p> <p>1) बुक क्रमांक 12 पावती क्रमांक 1136 दिनांक 08/10/2020 नुसार रक्कम रुपये 32222/ इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 32124/- एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. 198/- रुपये अतिरीक्त भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>2) बुक क्रमांक 12 पावती दिनांक 22/12/2020 नुसार क्रमांक 1178 रक्कम रुपये 11956/- इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 15048/- एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. 908/- रुपये अतिरीक्त भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>3) बुक क्रमांक 12 पावती क्रमांक 1196 दिनांक 06/01/2021नुसार रक्कम रुपये 7888/ इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 7788/- एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. 100/- रुपये अतिरीक्त भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>4) बुक क्रमांक 12 पावती क्रमांक 1116 दिनांक 103/06/2020नुसार रक्कम रुपये 2925/- इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 3250/ एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. तरी 325/-रुपये कमी भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>5) बुक क्रमांक 18 पावती क्रमांक 1702 दिनांक 26/02/2021 नुसार रक्कम रुपये 1168/ इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 1176/- एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. तरी8/- रुपये कमी भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>6) बुक क्रमांक 18 पावती क्रमांक 1703 दिनांक 01/03/2021नुसार रक्कम रुपये 4500/ इतकी रक्कम दर्शवली असुन बेरीज केली असता 5250/- एवढी असल्याचे निदर्शनास आले आहे. तरी 750/- रुपये कमी भरणा केल्याचे आढळून आले आहे.</p> <p>7) बुक क्रमांक 18 पावती क्रमांक 1754 दिनांक 18/03/2021 नुसार एकुण 5000/- लिहिण्यात आले आहेत तसेच एकुणच्या रकान्यात रक्कम रुपये -500/- दर्शनविण्यात आलले आहे तसेच प्रत्याक्षात अक्षरी रक्कमेत पाच हजार पाचशे असे लिहण्यात आलेले आहेत. त्यामुळे तीन्ही रक्कमेत ताळमेळ लागत नसल्याचे निदर्शनास आले आहे.</p>	

			<p>8) दैनंदिन भरणा रिजिष्टर दिनांक 22/03/2021 या दिवसाची रक्कम रुपये 13924/- लेखा शाखेत जमा केल्याचे निदर्शनास आले आहे परंतु पावती क्रमांक 1076 ते 1081 या क्रमांकाच्या पावत्या तपासणी करतांना मिळाल्या नाहीत.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>													
10	11 11/08/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय : सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय पावती व। संगणकीय चलन व संगणकीय डेलि कलेक्शन ची तपासणी केली असता मालमत्ता क्रमांक 3164/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002863 दिनांक 25/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 7972/- असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 8000/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी रक्कम रुपये 28/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>													
11	14 29/09/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 दिनांक 20/10/2020 रोजी फाडलेले पावत्यांचातपशील खालील प्रमाणे</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>दिनांक</th> <th>मालमत्ता क्रमांक</th> <th>पावती क्रमांक</th> <th>रक्कम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>20/10/2020</td> <td>1453/सी/201/ सी विंग</td> <td>BNCMC2021 01001182</td> <td>15,546/-</td> </tr> <tr> <td>20/10/2020</td> <td>799/0</td> <td>BNCMC2021 01001183</td> <td>11,880/-</td> </tr> </tbody> </table> <p>सदर पावत्या या रद्द केले, बाबत या पावतीवरती कर वसूली लिपिक व प्राधिकृत अधिकरी यांची सही दिसून येत नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम	20/10/2020	1453/सी/201/ सी विंग	BNCMC2021 01001182	15,546/-	20/10/2020	799/0	BNCMC2021 01001183	11,880/-	
दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम													
20/10/2020	1453/सी/201/ सी विंग	BNCMC2021 01001182	15,546/-													
20/10/2020	799/0	BNCMC2021 01001183	11,880/-													

12	15 29/09/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 दिनांक 28/10/2020 रोजी फाडलेले पावत्यांचा तपशील खालील प्रमाणे नमूद पावत्यांची कूण रक्कम 85302/- आहे. सदर पावत्यांची नोंद डेली कलेक्शन मध्ये दिसून येत नाही तसेच भरणा लेखा शाखेत जमा केला किंवा कसे याबाबत खातरजमा करता येत नाही.</p> <table border="1" data-bbox="809 386 1593 867"> <thead> <tr> <th>दिनांक</th> <th>मालमत्ता क्रमांक</th> <th>पावती क्रमांक</th> <th>रक्कम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0106</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>10307/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0107</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>12759/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0108</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>11514/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0109</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>10611/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0110</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>10319/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0111</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>10548/</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0112</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>6708/-</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0113</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>7401/-</td> </tr> <tr> <td>28/10/2020</td> <td>843/0114</td> <td>BNCMC202101001182</td> <td>5135/-</td> </tr> </tbody> </table> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमाप्त जापान अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम	28/10/2020	843/0106	BNCMC202101001182	10307/	28/10/2020	843/0107	BNCMC202101001182	12759/	28/10/2020	843/0108	BNCMC202101001182	11514/	28/10/2020	843/0109	BNCMC202101001182	10611/	28/10/2020	843/0110	BNCMC202101001182	10319/	28/10/2020	843/0111	BNCMC202101001182	10548/	28/10/2020	843/0112	BNCMC202101001182	6708/-	28/10/2020	843/0113	BNCMC202101001182	7401/-	28/10/2020	843/0114	BNCMC202101001182	5135/-	
दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम																																									
28/10/2020	843/0106	BNCMC202101001182	10307/																																									
28/10/2020	843/0107	BNCMC202101001182	12759/																																									
28/10/2020	843/0108	BNCMC202101001182	11514/																																									
28/10/2020	843/0109	BNCMC202101001182	10611/																																									
28/10/2020	843/0110	BNCMC202101001182	10319/																																									
28/10/2020	843/0111	BNCMC202101001182	10548/																																									
28/10/2020	843/0112	BNCMC202101001182	6708/-																																									
28/10/2020	843/0113	BNCMC202101001182	7401/-																																									
28/10/2020	843/0114	BNCMC202101001182	5135/-																																									
13	16 29/09/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 दिनांक 21/10/2020 रोजी फाडलेले पावत्यांचा तपशील खालील प्रमाणे</p> <table border="1" data-bbox="809 1122 1542 1341"> <thead> <tr> <th>दिनांक</th> <th>मालमत्ता क्रमांक</th> <th>पावती क्रमांक</th> <th>रक्कम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>21/10/2020</td> <td>1453/सी/201/ सी विंग</td> <td>BNCMC202 101001188</td> <td>15,546/-</td> </tr> <tr> <td>21/10/2020</td> <td>799/0</td> <td>BNCMC202 101001189</td> <td>11,880/-</td> </tr> </tbody> </table>	दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम	21/10/2020	1453/सी/201/ सी विंग	BNCMC202 101001188	15,546/-	21/10/2020	799/0	BNCMC202 101001189	11,880/-																													
दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम																																									
21/10/2020	1453/सी/201/ सी विंग	BNCMC202 101001188	15,546/-																																									
21/10/2020	799/0	BNCMC202 101001189	11,880/-																																									

			<p>वरील नमूद पावत्यांचा एकूण भरणा रक्कम 27426/- आहे. परंतु त्या पावत्या सोबत डेली कलेक्शनची प्रत सहपत्रीत नसल्यामुळे सदर पावत्याचा भरणी लेखा शाखेत कसा जमा केला किंवा कसे याबाबत खातरजमा करता येत नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास जापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>																	
14	17 29/09/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 दिनांक 24/09/2020 रोजी फाडलेले पावत्यांचातपशील खालील प्रमाणे</p> <table border="1"> <thead> <tr> <th>दिनांक</th> <th>मालमत्ता क्रमांक</th> <th>पावती क्रमांक</th> <th>रक्कम</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>24/09/2020</td> <td>33/बी -1</td> <td>BNCMC20210100 0519</td> <td>6,47,833/-</td> </tr> <tr> <td>24/09/2020</td> <td>33/बी -2</td> <td>BNCMC20210100 0520</td> <td>1,31,233/-</td> </tr> <tr> <td>24/09/2020</td> <td>40/0</td> <td>BNCMC20210100 0522</td> <td>1,67,857/-</td> </tr> </tbody> </table> <p>वरील नमूद पावत्यांचा एकूण भरणा रक्कम 9,46,923/- आहे. परंतु त्या पावत्या सोबत डेली कलेक्शन व चलनाची प्रत सहपत्रीत नसल्यामुळे सदर पावत्याचा भरणी लेखा शाखेत जमा केला किंवा कसे याबाबत खातरजमा करता येत नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास जापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम	24/09/2020	33/बी -1	BNCMC20210100 0519	6,47,833/-	24/09/2020	33/बी -2	BNCMC20210100 0520	1,31,233/-	24/09/2020	40/0	BNCMC20210100 0522	1,67,857/-	
दिनांक	मालमत्ता क्रमांक	पावती क्रमांक	रक्कम																	
24/09/2020	33/बी -1	BNCMC20210100 0519	6,47,833/-																	
24/09/2020	33/बी -2	BNCMC20210100 0520	1,31,233/-																	
24/09/2020	40/0	BNCMC20210100 0522	1,67,857/-																	
15	18 29/09/2021	प्रभाग समिती क्र.01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय पावती वसंगणकीय चलन व संगणकीय डेलि कलेक्शन ची तपासणी केली असता</p> <p>1. मालमत्ता क्रमांक 180/0 पावती क्रमांक BNCMC202101000312 दिनांक 10/09/2020 रोजी कर</p>																	

			<p>पावती रक्कम रुपये 110853/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 108277/ इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 2576/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>2. मालमत्ता क्रमांक 1156/0 पावती क्रमांक BNCMC202101000313 दिनांक10/09/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 76066/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 74144/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 1922/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>3. मालमत्ता क्रमांक 1250/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002699 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 24048/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 23848/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 200/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>4. मालमत्ता क्रमांक 33/ एल-8 पावती क्रमांक BNCMC202101002702 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 236353/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 235613/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 740/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>5. मालमत्ता क्रमांक 648/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002709 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 6676/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 6524/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 152/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>6. मालमत्ता क्रमांक 648/00 पावती क्रमांक BNCMC202101002711 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 37562/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 36648/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 914/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>7. मालमत्ता क्रमांक 621/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002716 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 5861/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 5469/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 392/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>8. मालमत्ता क्रमांक 632/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002718 दिनांक 24/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 5443/- इतकी असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 4690/- इतकी दिसून येत आहे तरी रक्कम रुपये 753/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
16	19 01/10/2021	प्रभाग समिती क्र. 01	<p>विषय: सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील प्रभाग समिती क्रमांक 01 संगणकीय भरणा तपासणी बाबत.</p> <p>1. मालमत्ता क्रमांक 2098/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002316 दिनांक 18/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 4115/- असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 4023/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी</p>	

			<p>रक्कम रुपये 92/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>2. मालमत्ता क्रमांक 2100/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002317 दिनांक 18/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 4110/- असून डेलि, कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 4018/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी रक्कम रुपये 92/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>3. मालमत्ता क्रमांक 2054/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002457 दिनांक 20/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 9480/- असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 8997/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी रक्कम रुपये 483/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>4. मालमत्ता क्रमांक 1343/120 पावती क्रमांक BNCMC202101002458 दिनांक 20/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 14988/- असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 14741/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी रक्कम रुपये 247/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>5. मालमत्ता क्रमांक 2556/0 पावती क्रमांक BNCMC202101002459 दिनांक 20/11/2020 रोजी कर पावती रक्कम रुपये 11000/- असून डेलि कलेक्शन मध्ये रक्कम रुपये 10728/- ची नोंद दिसून येत आहे. तरी रक्कम रुपये 272/- एवढी तफावत दिसून येत आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
17	12 24/08/2021	बांधकाम विभाग	<p>विषय : सन 2020-2021 या आर्थिक वर्षातील देयक नसती तपासणी बाबत.</p> <p>बांधकाम विभाग प्रभाग समेती क्रमांक 03 मधील देयक नसत्यांची तपासणी केली असता आढळून आलेल्या तुरुटी खालील प्रमाणे.</p> <p>1) प्रभाग क्र.22 कामतघर येथील पिसपार्क उद्यानाची कंपाऊंड वॉल बांधणे या देयक नसती मध्ये सहपत्रित जिओ टॅगिंग फोटोवरील नमुद दिनांक ही कार्यादेशावरील नमुद कालावधी पुर्वीची दिसून येत असल्याने सदरचे काम कार्यादेश निर्गमित करण्यापुर्वी केल्याचे आढळून येत आहे.</p> <p>2) प्रभाग समिती क्र.03 कार्यक्षेत्रातील व-हाळदेवी गणपती विसर्जन घाटाची दुरुस्ती करणे या देयक नसती मध्ये सहपत्रित जिओ टॅगिंग फोटोवरील नमुद दिनांक ही कार्यादेशावरील नमुद कालावधी पुर्वीची दिसून येत असल्याने सदरचे काम कार्यादेश निर्गमित करण्यापुर्वी केल्याचे आढळून येत आहे.</p> <p>3) वॉर्ड क्र.17 मध्ये पदमानगर येथील कटकम निवास, मनसा रेसिडेंसी व विविध ठिकाणी। सी.सी. गटार व पाथवेज तयार करणे या देयक नसती मध्ये सहपत्रित जिओ टॅगिंग फोटोवरील नमुद कालावधी पुर्वीची दिसून येत असल्याने सदरचे काम कार्यादेश निर्गमित करण्यापुर्वी केल्याचे आढळून येत आहे.</p>	

			सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.	
18	13 16/09/2021	प्रभाग समिती क्र.03	<p>विषय: शहर विकास विभागामधील सन 2020-21 या आर्थिक वर्षातील मंडप परवानगी, अतिक्रमण दंड, जाहिरात पावती बुक भारणा तपासणी बाबत.</p> <p>1. सर्व साधारण पावती बुक क्रमांक 419 मधील पावती तपासणी केली असता पावती क्रमांक 41817 ते 41829 पर्यंत पावतीच्या लिपीकाची कार्बन कॅपी द्वारे सही उमटले नाही असे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>2. पावती बुक क्रमांक 419 मधील सर्वसाधारण पावती क्रमांक 41832 चा मगील बाजुस कार्बन कापीलावण्यातील अनियमित्ता दिसुन येत आहे.</p> <p>3. पावती बुक क्रमांक 658 मधील सर्वसाधारण पावती क्रमांक 65704 चा मगील बाजुस कार्बन कापी लावण्यातील अनियमित्ता दिसुन येत आहे.</p> <p>4. पावती बुक क्रमांक 659 मधीलसर्वसाधारण पावती क्रमांक 65801 चा मगील बाजुस कार्बन कापी लावण्यातील अनियमित्ता दिसुन येत आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
19	21 25/02/2022	प्रभाग समिती क्र.03	<p>विषय: शहर विकास विभागामधील सन 2020-21 या आर्थिक वर्षातील मंडप परवानगी सर्व साधारण पावतीचा भारणा तपासणी बाबत.</p> <p>पावती बुक क्रमांक 725 मधील सर्वसाधारण पावती क्रमांक 72403 दिनांक 2/03/2021 चा मागील बाजुस प्राधिकृत अधिकाऱ्यांची कार्बन कॅपी द्वारे सही उमटले नाही असे निदर्शनास आले आहे.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
20	23 16/03/2022	प्रभाग समिती क्र.03	<p>विषय : सन 2020-2021 प्रभाग समिती क्र. 3 कार्यालयामार्फत जमा करण्यात आलेल्या सर्वसाधारण हस्तांतरण फी पावती व चलन तपासणीबाबत.</p> <p>दिनांक 19/03/2021 रोजी चलन क्र. BNCMC GAC0149 सर्वसाधारण पावती नुसार मालमत्ता हस्तांतरण फी जमा करण्यात आलेली आहे. सदर चलनाची तपासणी केली असता, चलनामधील पावती क्र. BGN202104408, रक्कम रु.500/- ची पावती आढळून आलेली नाही.</p>	

			सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.
21	24 16/03/2022	प्रभाग समिती क्र.03	<p>विषय : सन 2020-2021 प्रभाग समिती क्र. 3 कार्यालयामार्फत जमा करण्यात आलेल्या सर्वसाधारण हस्तांतरण फी पावती व चलन तपासणीबाबत.</p> <p>दिनांक 23/02/2021 रोजी चलन क्र. BNCMC GAC0138 सर्वसाधारण पावती नुसार मालमत्ता हस्तांतरण फी रक्कम रु.13,500/- जमा करण्यात आलेली आहे. सदर चलनाची तपासणी केली असता, चलनामधील पावती क्र. BGN202103524, BGN202103523, BGN202103538, BGN202103540, BGN202103553, BGN202103546, BGN202103526, BGN202103557, BGN202103549, BGN202103547, BGN202103543, BGN202103541, BGN202103528, BGN202103527, BGN202103564, BGN202103562, BGN202103534, BGN202103561, BGN202103558, BGN202103556, BGN202103551, BGN202103550, BGN202103545, BGN202103483, BGN202103548, BGN202103500, BGN202103501 प्रत्येकी रु.500/- असे एकूण रक्कम रु.13,500/- च्या पावत्या आढळून आलेल्या नाहीत.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>
22	20 25/02/2022	वाहन विभाग	<p>विषय : मनपा वाहन क्र.एम.एच.04-ए.एम.163 डंपर वाहनाचे दुरुस्ती देयक नस्ती तपासणी बाबत.</p> <p>मनपा वाहन क्र.एम.एच.04-ए.एम.163 डंपर वाहनाचे दुरुस्ती बाबत देयक नस्ती तपासली असता देयक नस्तीमध्ये प्रमाणक (फॉर्म 22) व कंत्राटदाराचे देयक आढळून आले नाही. तसेच सदर वाहनाचे हिस्ट्री रजिस्टर उपलब्ध नसल्याने सदर वाहनावरील आजतागायत झालेल्या खर्चाबाबत खातरजमा करता आली नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>
23	22 25/02/2022	वाहन विभाग	<p>विषय : मनपा वाहनांना व मशनरीज इंधन पुरविणे बाबतची नस्ती तपासणी बाबत.</p> <p>मनपा वाहनांना वेळोवेळी आवश्यक असलेले ऑईल, डिझेल व पेट्रोल करिता देयक सादर केलेली</p>

			<p>आहेत. परंतु पुरविण्यात आलेल्या ऑईल, डिझेल व पेट्रोलचे साठा रजिस्टर उपलब्ध नसल्याने देयकाबाबत? खातरजमा करण्यात आली नाही.</p> <p>सदर लेखापरिक्षण अर्धसमास ज्ञापन अनुपालन अप्राप्त असल्याने लेखापरिक्षण अक्षेप नोंदविण्यात येत आहे.</p>	
--	--	--	---	--

(Signature)

(इंजि. श्रीकांत अनारसे)

मुख्य लेखापरिक्षक,

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका.

प्रत माहितीस्तव सादर

- 1) मा.स्थायीसमिती
भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका.
- 2) मा.आयुक्त सां
भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका.

दक्षता व उपाय

लेखापरिक्षण विभागाकडून वेळोवेळी प्राथमिक आक्षेप लागू करण्यात आलेले आहेत. बहुतांशी आक्षेपांची पूर्तता होण्यासारखी असूनदेखील त्याकडे संबंधित विभागांनी योग्य व पुरेसे लक्ष न दिल्यामुळे आक्षेपित वसूलपात्र रक्कम वेळेत वसूली होऊ शकली नाही. आक्षेपित वसूलपात्र रक्कम वसूल करणेबाबत प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. आग्रीम रक्कमेचे समायोजित विहित कालावधी करणे आवश्यक आहे. तरी आग्रीमाच्या समायोजनासाठी तातडीचे प्रयत्न करणे आवश्यक आहे. कार्यवाहीतील त्रुटी लेखापरिक्षण आक्षेपात दाखवून देऊनही पुन्हा पुन्हा त्याच स्वरूपाच्या अनियमितता आढळून येतात. त्याअर्थी संबंधित अधिकारी / कर्मचारी यांकडे पुरेशा गांभीर्याने पहात नसल्याचे दिसून येते, असे म्हटल्यास त्यामध्ये अतिशयोक्ती होणार नाही प्रत्येक विभागास अर्धमास आक्षेप प्राप्त झाल्यानुतर त्यांची पूर्तता तीन दिवासाचे आत करणेबाबत संबंधितांनी दक्षता घेणे आवश्यक आहे. म्हणे सदरचे आक्षेप अंतिम अहवालात सामाविष्ट करावे लागणार नाहीत. लेखापरिक्षण विभागाने वेळोवेळी लागू केलेले अर्धसमास आक्षेप व पाठविणेत आलेले वार्षिक लेखापरिक्षण अहवाल संबंधित विभागाने आक्षेपांची केलेली पूर्तता याबाबत स्वतंत्र नोंदवही ठेवण्यात यावी म्हणजे प्रलंबित आक्षेपांबाबत विभाग प्रमुखांस वेळोवेळी आढावा घेवून आक्षेपांची पूर्तता करणे सोईचे होईल.

सदरच्या सूचना यापूर्वीच्या अहवालामध्येही देणेत आल्या होत्या. परंतु त्याची दखल घेतल्याची दिसून येत नाही. तरी विभाग प्रमुखांनी अर्धमास आक्षेपांची त्वरित पूर्तता करणेची दक्षता घ्यावी. तसेच आतापर्यंत प्रलंबीत असलेल्या आक्षेपांची पूर्तता करणेबाबत विशेष मोहिम हाती घ्यावी.

(इंजि. श्रीकांत अनारसे)

मुख्य लेखापरिक्षक,

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका.

प्रमाणपत्र

प्रमाणित करण्यात येते की, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका, भिवंडी यांचे सन 2019-20 ते 2020-21 या आर्थिक वर्षाचे वार्षिक लेख्यांची उपलब्ध कागदपत्रांच्या आधारे तपासणी करणेत आली आहे. सदरचे लेख हे लेखापरिक्षण अहवालातील व सोबत जोडलेल्या आक्षेपांच्या अधीन राहून प्रमाणित करण्यात येत आहेत.

(श्रीकांत अनारसे)

मुख्यलेखापरिक्षक

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेचे सन 2019-2020 ते सन 2020-2021 चे वार्षिक लेख्यांवरील लेखापरीक्षण अभिप्राय व लेखे प्रमाणिकरण:

1. “प्रस्तावना”

- 1.1 मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिका यांचे कडील क्र.जा.क्र.भिनिशमनपा/लेखा/1203/2022 दि.15/09/2022 अन्वये भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेचे सन 2019-20 ते 2020-2021 या आर्थिक वर्षाचे दुहेरी लेखांकन पध्दतीने वार्षिक लेखा विविणपत्रे लेखा परिक्षकाने प्रमाणीत करणे करीता पाठविली आहेत. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम 94 नुसार वार्षिक प्रशासन अहवाल आणि संबंधीत वर्षाचे लेखा विवरणपत्र एप्रिल महिन्याच्या 1 तारखे नंतर लवकरात लवकर स्थायी समितीस सादर करणे आवश्यक आहे. तथापि, तरतुदीच्या अनुषंगाने अती विलंबाने कार्यवाही करण्यात आली आहे. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाचे कलम 105, 106 अन्वये मुख्य लेखा व वित्त अधिका-यांकडील ठेवण्यात आलेल्या लेख्यांचे लेखा परिक्षण करून सन 2019-20 या कालावधीचे मुख्य लेखा परिक्षकाचा अहवाल यापुर्वीच अधिनियमा स्थित तरतूदीनुसार मा.स्थायी समितीला सादर करून मान्यता घेण्यात आलेली आहे.
- सन 2020-2021 च्या वार्षिक लेखा तपासणीच्या उद्देशाने सादर करण्यात आलेल्या सन 2019-20 ते 2020-21या आर्थिक वर्षाचा ताळेबंद, उत्पन्न व खर्च पत्रकांची लेखा परिक्षण करण्यात येत आहे.
- 1.2 शासन निर्णय क्रमांक स्थानिके -2010/प्र.क्र.26 ब/विमा/प्रशासन, मंत्रालय, मुंबई दिनांक 31 मार्च 2011 नुसार राज्यातील पंचायत राज संस्था व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्थांच्या लेख्यांचे लेखापरीक्षण, संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा, महाराष्ट्र राज्य यांनी देखील नियंत्रक व महालेखापरिक्षक यांच्या तांत्रिक मार्गदर्शन व पर्यवेक्षणाच्या मार्गदर्शन तत्वानुसार करावयाचे आहे. त्या अनुषंगाने मा.संचालक स्थानिक निधी लेखा परिक्षण कार्यालयाकडून महानगरपालिकेच्या वार्षिक लेख्यांचे लेखा परिक्षण करून प्रमाणिकरण केले जाते.
- 1.3 प्रस्तूत लेखा परिक्षण हे मुख्य लेखा अधिकारी यांनी सादर केलेल्या वार्षिक लेखा विवरणपत्रावरून करण्यात आलेले आहे. वार्षिक ताळेबंद, जमा व खर्च विवरणपत्र, पुरक विवरणपत्रे व मत्ता व दायित्वात दर्शविण्यात न आलेल्या बाबींबाबत हा विभाग जबाबदार ठरत नाही.
- अंतर्गत व पूर्व लेखा परिक्षणा करिता सादर न करण्यात आलेली प्रकरणे, चलन्स, जमा व संवितरीत रकमा तसेच पूर्व लेखा परिक्षण अभिप्राय विचारात न घेता मंजूर केलेली प्रकरणे, प्रस्तावांबाबत लेखा परिक्षण विभाग जबाबदार ठरत नाही.
- 1.4 सर्व महानगरपालिकांनी वित्तीय वर्ष संपल्यानंतर महानगरपालिकेच्या मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी दरवर्षी वित्तीय लेखे पूर्ण करणे आवश्यक आहे, वित्तीय लेखे तयार करून ते 30 जून पूर्वी स्थायी समितीस सादर केलेले वित्तीय लेखे, महासभेकडून मंजूर करून ते शासनास, संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा व मुख्य लेखा परीक्षक यांना सादर करावयाचे आहेत. शासनास सादर करण्यात आलेल्या वित्तीय लेख्यांचे लेखापरीक्षण संचालक, स्थानिक निधी लेखापरीक्षा यांच्या कार्यालयाकडून करून घेणे आवश्यक आहे.

2. [वार्षिक लेखे प्रमाणिकरण]

2.1 वार्षिक लेखा:- सन 2019-20 ते सन 2020-21 या कालावधीचे द्विनॉद पध्दतीने तयार केलेले वार्षिक लेखे स्थायी समिती पुढे ठेऊन लेखा विभागाकडून अद्याप मंजुरी घेण्यात आलेली नाही. मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांनी महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमचे कलम 94 नुसार सदरची कार्यवाही दरवर्षी विहित मुदतीत पार पाडणे आवश्यक आहे.

आर्थिक वर्ष 2019-20 ते 2020-21 पर्यंत टॅली या संगणक प्रणालीत दुहेरी लेखा नॉद वार्षिक लेखे ठेवण्यात आले आहेत. लेखा विभागाने या पुढेही दुहेरी लेखांकन पध्दतीने लेखे ठेवण्याची कार्यवाही सुरु ठेवावी.

2.2

अर्थसंकल्पीय रतूदी व प्रत्यक्ष जमा/खर्च लेखा सन 2019-20

(आकडे लाखात)

शिर्ष	अर्थसंकल्पीय रक्कम	प्रत्यक्ष रक्कमा	तफावती
महसुली जमा	36,473.15	40,361.04	3,887.89
भांडवली जमा	29,746.32	30,372.51	626.19
एकुण जमा	66,219.47	70,733.55	4,514.08
महसुली खर्च	42,383.51	34,269.79	(8,113.72)
भांडवली खर्च	31,870.97	15,258.91	(16,612.06)
एकुण खर्च	74,254.48	49,631.14	(24,623.34)

अर्थसंकल्पीय तरतूदी व प्रत्यक्ष जमा/खर्च लेखा सन 2020-21

(आकडे लाखात)

शिर्ष	अर्थसंकल्पीय रक्कम	प्रत्यक्ष रक्कमा	तफावती
महसुली जमा	39,474.13	40,875.46	1,401.33
भांडवली जमा	41,048.73	11,402.42	(29,646.31)
एकुण जमा	80,522.86	52,277.88	(28,244.98)
महसुली खर्च	48,589.67	41,575.62	(7,014.05)
भांडवली खर्च	43,120.69	6,122.96	(36,997.73)
एकुण खर्च	91,710.36	47,735.70	(43,974.66)

भांडवली अपेक्षित जमा व प्रत्यक्ष प्राप्त रक्कमेत तसेच भांडवली अपेक्षित खर्च व प्रत्यक्ष खर्च रक्कमेत मोठी तफावत असून तफावतीच्या कारणाचे पुरक विवरणपत्र लेख्यांसोबत जोडलेले नाही.

महानगरपालिका सामान्य निधी खाते-

मनपा महसुली उत्पन्न व खर्चाच्या अनुषंगाने इनकम एक्सपेंडीचर पत्रकामधील रक्कमांचे अवलोकन केले असता, सन 2020-21 मध्ये खालील प्रमाणे खर्चाचे अधिक्य राहिलेचे दिसून येते. याचाच अर्थ सन 2020-21 मध्ये नियोजना प्रमाणे सर्व महसुली अंदाजपत्रकीय तरतूदीच्या खर्च/विनियोग करण्यात महानगरपालिकेस अपयश आल्याचे दिसून येते.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	आर्थिकवर्ष	महसुली जमे पेक्षा अधिक महसुली खर्च	महसुली खर्चा पेक्षा अधिक महसुली जमा
1	2019-20	--	6091.25
2	2020-21	700.16	--

सन 2020-21 मध्ये महसुली खर्च कमी का झाला याबाबत कारणे नमूद केलेली नाहीत.

अंदाजपत्रका बाबत महानगरपालिकेने राष्ट्रीय लेखा संहिता नुसार अर्थसंकल्पाची व वित्तीय व्यवहाराची नोंद व त्याबाबत अहवाल लेखे ज्या लेखाशिर्षा अंतर्गत ठेवण्यात येतील ती लेखांकन शिर्ष निश्चित करणे आवश्यक आहे. महापालिकेच्या अर्थसंकल्पाची व वित्तीय व्यवहाराची अर्थपूर्ण माहिती मिळविण्यासाठी लेखा तक्त्यांच्या सांकेतांची संरचना खालील 5 मुलभुत घटकांवर आधारित असणे आवश्यक आहे.

- 1) कार्य 2) उद्दीष्ट 3) निधी 4) भौगोलिकक्षेत्र 5) कार्यकारी यंत्रणा व त्यानुसार 7 अंकी लेखाशिर्ष सांकेतांकनुसार लेखा सांकेतांक देऊन अंदाजपत्रक तयार करणे आवश्यक आहे. त्यानुसार सन 2019-20 ते 2020-21 मध्ये कार्यवाही झालेली नाही.
- 2) महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम मधील कलम 94 नुसार तयार केलेले वार्षिक प्रशासन अहवाल लेखा परिक्षणासाठी सादर केलेले नाहीत.

2.3 संगणकीयकृत लेखे:- कोणतीही पुस्तके किंवा लेखा नोंदवहया या संगणकीयकृत स्वरूपात ठेवण्यात येत असतील तर लेखा विभागातील जबाबदार कर्मचारी/ अधिकाऱ्यांकडून पडताळणी करून त्यावर स्वाक्षरीकरणे आवश्यक आहे. नमूद केलेल्या सारांशा सोबत विहित केलेली तपशीलवार योग्य क्रमांक देण्यात आलेली व योग्य प्रकारे बांधणी केलेली अशी ही नोंदवही असेल. जेव्हा लेखे आणि नोंदवही इलेक्ट्रॉनिक स्वरूपात ठेवण्यात येतील तेव्हा आज्ञावलीची त्याचप्रमाणे लेखांकन माहिती कार्यक्षमता आणि सुरक्षितता यांची खातरजमा करण्यासाठी उचित उपाययोजना करण्यात येईल. वापरण्यात आलेल्या आज्ञावली मध्ये सुरक्षेच्या चढत्या क्रमाने असलेल्या स्तरांची माहिती नोंद आणि त्याची पडताळणी करण्याच्या प्रयोजनार्थ पासवर्ड संरक्षणाची तरतूद असेल. वापरण्यात आलेली आज्ञावली लेखापरीक्षा मागोवांच्या उचित प्रक्रियात्मक जोडणीची तरतूद करण्यास समर्थ असेल. यापूर्वीच्या काळात करण्यात आलेली कोणतीही नोंद जर वगळण्याची/ त्यात फेरबदल करण्याची आवश्यकता असेल तर ती केवळ प्राधिकृत अधिकाऱ्यांकडून करण्यात येईल आणि अपवादात्मक परिस्थिती म्हणून मूळ नोंद बदलण्या करिताची कारणे नमूद करून स्वाक्षरीसह अहवाल तयार करण्यास वापरलेली आज्ञावली मूळ नोंदीची सर्व माहिती पुरविण्यास समर्थ असेल याप्रमाणे कार्यवाहीची दक्षता घ्यावी.

2.4 महानगरपालिकेने केलेल्या गुंतवणुका :- महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियम मधील कलम 92(1) मध्ये महानगरपालिका निधीत जमा असलेल्या ज्या शिल्लक पैशाचा विनियोग या अधिनियमाच्या किंवा त्यान्वये उभारलेल्या कोणत्याही कर्जाच्या प्रयोजनासाठी ताबडतोब किंवा लवकर करता येणे शक्य नसेल तो पैसा स्थायी समितीच्या मंजूरीने आयुक्तांना महानगरपालिकेच्या वतीने व्याजाने अनुसूचीत बँकेत ठेव स्वरूपात वेळोवेळी गुंतवता येईल अशी तरतूद आहे. महाराष्ट्र शासन, वित्त विभाग, शासन निर्णय क्र. शासन क्र. 10.15/प्र.क्र.42/साअ/दि. 27/10/2015, शासन निर्णय वित्त विभाग दि.13.03.2020 नुसार शिल्लक असलेल्या अखर्चित निधी गुंतवण्या संदर्भात मार्गदर्शक तत्वे/सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. यानुसार गुंतवणूकीचे निर्णय घेण्याचे धारण व दूरदर्शी निकष, गुंतवणूकीचा निर्णय घेण्याचा अधिकार, गुंतवणूकी साठी बँक व वित्तीय संस्थेची निवड, निधी गुंतविण्याची कार्यपद्धती/प्रक्रिया, याबाबतची तत्वे/ सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. त्यानुसार महानगरपालिकेने निधी गुंतविल्या नंतर गुंतवणूक प्रमाणपत्र प्राप्त करणे, ते योग्य असल्याची खात्री करणे, त्याच्या सद्यस्थिती बाबत नियमित पणे आढावा घेणे आवश्यक आहे. बँकेत अथवा वित्तीय संस्थेत ठेव स्वरूपात किंवा इतर स्वरूपात निधी गुंतविला असेल तर त्याची मूळ पावती, प्रमाणपत्रे महानगरपालिकेच्या मुख्य लेखा व वित्त अधिकारी यांच्या अभिरक्षेत ठेवण्यात

यावीत. सदर ठेवी संदर्भात उक्त अधिकाऱ्यांनी वेगळ्या नोंदवही मध्ये नोंदी घेण्यात याव्यात व त्या स्वाक्षांकित करण्यात याव्यात. उपरोक्त शासन निर्णयानुसार महानगरपालिकेने कार्यवाही केलेली नाही.

महानगरपालिकेने गुंतवणूक नोंदवही राष्ट्रीय लेखा संहिते मधील नियम 20 अंतर्गत नमूद तरतूदींचा अवलंब करून नमुना IN-1 मध्ये ठेवणे आवश्यक असताना त्यानुसार गुंतवणूक नोंदवही ठेवलेली नाही. प्रत्येक महिना अखेरीस लेखा विभाग प्रमुख किंवा त्यांच्या वतीने नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याने वेगवेगळ्या खात्यातील शिल्लक गुंतवणूक नोंदवही बरोबर ताळमेळ घेतला नाही. लेखा विभाग प्रमुखाने गुंतवणूकीची प्रत्यक्ष पडताळणी करून गुंतवणूकीचे प्रमाणपत्र गुंतवणूक नोंद वहीतील नोंदी प्रमाणे बरोबर असल्याची खात्री करून प्रमाणित केलेले नाही.

बँक ठेवी बाबत त्याठेवी बँकामध्ये असल्याचे पुष्टीकरण पत्रक (Bank Confirmation Statement) 2019-20 ते 2020-21 पर्यंत ठेवलेले नाहीत.

सन 2019-20 ते 2020-21 मध्ये गुंतवणूक केल्या आहेत. तथापि, गुंतवणूकी बाबत मनपाचे काय धोरण आहे ? हे तपासणीसाठी उपलब्द झाले नाही, प्राप्त अनुदाने, जमा रक्कमा ज्या ताबडतोब वापरासाठी आवश्यक आहेत व ज्या रक्कमा ब-याच कालावधीसाठी बँक खात्यात पडून राहणार आहेत ? या पध्दतीने जमा रक्कमांची परिगणना न करता मोघम पध्दतीने गुंतवणूक केल्या असल्याचे मनपाचे अभिलेख्यांवरून दिसून येते.

2.5 वार्षिक लेख्यात लेखाशिर्षनिहाय खर्चाचे वर्गीकरण:-

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या सन 2019-20 ते 2020-21 च्या लेखा विवरणपत्र तपासणीसाठी सादर केलेले आहेत. वार्षिक लेख्याच्या विवरणपत्रात दर्शविलेल्या लेखाशिर्ष निहाय खर्च रक्कमा या योग्य त्या लेखाशिर्षा खालीच खर्च दर्शविल्या बाबतचे व त्या रक्कमा खर्चाच्या वर्गीकरण नोंदवही सोबत जुळतात या संबंधीची माहिती, रक्कमा जुळत नसल्यास त्याची कारणे, कमी जादा तफावत असल्यास सदरच्या रक्कमा लेख्यात समाविष्ट होण्यासाठी अगर कमी करण्यासाठी महानगरपालिकेने केलेली कार्यवाही पूरक माहितीत दर्शविलेली नाही.

विविध स्वरूपाचे राखीव निधी:-

2.6. राखीव निधी- शासन निर्णयानुसार वेगवेगळ्या प्रकारच्या निधी महानगरपालिकातर्फे तयार करण्यात आलेले आहेत. रिझर्व येणे असलेल्या रक्कमांमधून बुडीत निधीची तरतुद केलेली नाही.

2.6.1. महिला व बालकल्याण योजना निधी:- महिला व बाल कल्याण विभागाने, शासन निर्णय, नगरविकास विभाग मंत्रालय, मुंबई क्र./ए01/1093/1148/नवि-1

दि.14/07/1993 व शासन परिपत्रक नगर विकास विभाग क्र.संकीर्ण 10/1162/नवि-27 दि.04/01/2000 मध्ये नमूद केल्या नुसार महानगरपालिकेने आपल्या वार्षिक महसूली उत्पन्नातून बांधील खर्च वजा करून शिल्लक असणा-या उत्पन्नाच्या 5 टक्के एवढी रक्कम महिला व बाल कल्याण विभागातील योजनांवर खर्च करण्याबाबत उपरोक्त शासन परिपत्रका व्दारे निर्देश देण्यात आलेले आहेत. महिला व बाल कल्याण योजने करीता करण्यात आलेल्या तरतुदी पेक्षा फार कमी प्रमाणात खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे तरतुदीनुसार संपुर्ण खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला नाही.

2.6.2 अपंग कल्याणकारी योजना निधी:- केंद्र शासनाने अपंग व्यक्तींच्या कल्याणसाठी अपंग व्यक्तींसाठी समान संधी, संरक्षण व समान सहभाग कायदा 1965 दि.01.01.1996 पासून लागू केला आहे. सदर कायदातील कलम 40 अन्वये सर्व नागरी स्थानिक स्वराज्य संस्था यांनी अपंगांसाठी किमान 3 टक्के निधी राखीव ठेवण्या बाबत महाराष्ट्र शासन, नगर विकास विभागाचे परिपत्रक क्र.संकीर्ण-2010/प्र.क्र.146/2010 दिनांक 30.10.2010 मध्ये 1 ते 18 बाबींचा समावेश करण्यात आलेल्या असून, त्याबाबींवर 3 टक्के निधी नागरी भागातील अपंगांच्या कल्याणकारी योजनांकरिता करण्यात आलेल्या तरतुदीपेक्षा फार कमी प्रमाणात खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे तरतुदीप्रमाणे संपुर्ण खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला नाही.

2.6.3 मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना निधी u नगरविकास विभाग शासन परिपत्रक क्रमांक -बीसीसी-1081/6056/युडी-10 दि.03 जुलै,1992 नुसार समाजातील दुर्बल घटक, अनुसुचित जाती, अनुसुचित जमाती, विमुक्त जाती व भटक्या यांचे कल्याणकारी योजनांसाठी नगरपालिकेने राखून ठेवायाचे 5 टक्के महसूल व वापर याबाबत निर्देश दिलेले आहेत. मागासवर्गीय कल्याणकारी योजना करीता करण्यात आलेल्या तरतुदीपेक्षा फार कमी प्रमाणात खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे तरतुदीप्रमाणे संपुर्ण खर्च संबंधीत विभागाकडून करण्यात आलेला नाही.

2.6.4. क्रिडा विभाग- नगरविकास विभाग,परिपत्रक क्रमांक-जीईएन/1098/ प्र.क्र.21/8/नवि-24 दि.19 मार्च,1998 नुसार महानगरपालिका व नगर मालिकांना खेळ व संघ दत्तक घेणे व क्रिडा विभागावर दरवर्षी किमान 5 टक्के निधी खर्च करणे बाबत सूचना देण्यात आलेल्या आहेत. क्रिडा विभागा करीता करण्यात आलेल्या तरतुदीपेक्षा फार कमी प्रमाणात खर्च करण्यात आलेला आहे. शासन निर्णयाप्रमाणे उघीष्टावर तरतुदीप्रमाणे संपुर्ण खर्च करण्यात आलेला नाही.

3. “महानगरपालिकेने घेतलेली कर्जे”

3.1. कर्जनिवारण निधी

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाचेकलम 126 (1) अ, ब, क, ड नुसार महानगरपालिकेने घेतलेल्या कर्ज व त्या वर्षात फेडलेली कर्जे आणि अखेरीस असलेली बाकी रक्कम याची माहिती आयुक्तांनी प्रत्येक वर्षाच्या शेवटी तयार करून महानगरपालिकेच्या बैठकी मध्ये ठेवणे आवश्यक आहे. महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमाच्या कलम 112 नुसार महानगरपालिकेस कर्जनिवारण निधीची स्थापना करणे आवश्यक असून कलम 113 व 114 नुसार कर्ज निवारण निधी मधील रक्कमांची गुंतवणूक करणे आवश्यक आहे. तसेच कलम 115 नुसार कर्ज निवारण निधीची वार्षिक तपासणी होणे आवश्यक आहे. महानगरपालिकेने घेतलेले सर्व कर्ज व त्याची परत फेड करण्यासाठी आवश्यक असलेली रक्कम विहित दिनांकापूर्वी जमा झाल्यास कर्ज निवारण निधी मध्ये वर्ग करून त्याची कलम 114 प्रमाणे शासकिय कर्ज रोख्यात गुंतवणूक करून त्याबाबत परिपूर्ण नोंद कर्ज निवारण नोंदवहीत घेणे आवश्यक आहे. कर्ज निवारण हा संवैधानिक निधी असून तो स्थानिक संस्थेच्या अधिनियमातील तरतुदी नुसार निर्माण करता येतो. या निधीतील शिल्लकही संस्थेने उभारलेल्या दीर्घ मुदतीच्या कर्जांच्या परत फेडीसाठी वापरली जाते. दरवर्षी विशिष्ट रक्कमेचा हप्ता या निधीमध्ये हस्तांतरीत केला जातो. या निधीद्वारे निर्माण केलेली रक्कमही विशिष्ट कारणांसाठी असून, ती अन्य कोणत्याही कारणांसाठी वापरता येत नाही. सन 2019-2020 ते सन 2020-21 अखेर कर्ज निवारणनिधी बाबत तरतूद व खर्च केल्याचे दिसून येत नाही.

3.2. तारण कर्ज :-

ताळेबंद पत्रातील विवरणपत्रा नुसार रक्कमा दर्शविण्यात आलेल्या आहेत. तथापि, त्याच्या परतफेडीसाठी कोणतीही तरतूद केली नसल्याचे दिसून येते. ताळेबंद विवरणपत्रामध्ये खालील प्रमाणे रक्कमा नमुद केल्याचे दिसून येते.

(आकडे लाखत)

अ.क्र.	वर्ष	वर्ष अखेरीस रक्कम
1	2019-20	7567.85
2	2020-21	7044.52

महानगरपालिकेने घेतलेले परतावे / कर्जाची परतफेड नियमितपणे करण्यात येते का ? अशा सर्व परतावे / कर्जे यांची नोंद संबंधीत लेख्यात नोंदविल्या आहेत का ? हप्ता चुकविल्यामुळे दंडनीय व्याजासह परतफेड केली जाते का? हप्ता चुकविण्याची कारणे काय आहेत? याबाबतची माहिती उपलब्ध केली नाही. नगर विकास विभाग शासन, परिपत्रक क्रमांक संकीर्ण-2016/प्र.क्र.34/नवी-20 दिनांक 06/02/2016 मध्ये नमूद केलेल्या अटी व शर्तीनुसार प्राप्त झालेल्या कर्ज रक्कमाची परतफेड करणे आवश्यक आहे. मुंबई वित्तीय नियम 1959 मधील नियम 60 तसेच महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिका खंड 01

मधील नियम क्रमांक 148 नुसार शासनाला येणे असलेल्या रक्कमेची वसूली करण्याची जबाबदारी त्या त्या महानगरपालिकेची असल्याने, याबाबतची उचित कार्यवाही करणे आवश्यक आहे.

कर्जाची रक्कम ज्या कारणासाठी प्राप्त झाली, त्यासाठीच वापरण्यात आल्याची पडताळणी करणे घेतलेल्या कर्जाची परतफेड शासनाने ठरवून दिलेल्या हप्त्यात केली किंवा कसे याबाबत पडताळणी करावी.

कर्जाच्या परत फेडीसाठी कर्ज निवारण निधीचा अवलंब व विनियोग करण्यात आलेली नाही. कर्ज निवारण निधीची वार्षिक तपासणी केली किंवा कसे? याचा खुलासा केला नाही. एम.एम.आर.डी.ए. कडून घेजलेल्या कर्जा बाबत कर्जनिवारण निधीचा वापर करण्या ऐवजी मनपाने एक्सक्रो खात्यात अर्धवार्षिक परतफेडीची रक्कम कायम ठेवीत ठेवून परतफेड करण्याची कार्यपध्दत अवलंबलेली आहे. सदर पध्दत ही एम.एम.आर.डी.ए. सोबत कर्जा संबंधीत असलेल्या करारनाम्याच्या अटी व शर्तीनुसार अवलंबण्यात आल्याचे दिसून येत आहे.

उपलब्ध करून देण्यात आलेल्या अभिलेख्यांवरून पडताळणी केली असता भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेने शासनाच्या एम.एम.आर.डी.ए. या महामंडळाकडून विविध योजनांसाठी घेतलेल्या कर्जाचे सन 2017-18 ते 2019-20 पासूनचे परतफेड करावयाचे हप्ते महानगरपालिकेने भरणा केले नसल्याचे आढळून आले आहे. सदर हप्ते प्रदान न केल्यामुळे प्रलंबित हप्त्यांची दंडात्मक व्याजासह रक्कम महानगरपालिकेकडून थकीत आहे. विहित मुदतीत कर्जाची परतफेड न केल्याने महानगरपालिकेला मोठा आर्थिक भुंड सोसावा लागत आहे. त्यामुळे महानगरपालिकेच्या दायीत्वात दिवसेंदिवस भर पडत असल्याने याबाबतची ठोस कार्यवाही करून तातडीने निर्णय घेण्याची आवश्यकता आहे.

महाराष्ट्र जीवन प्राधिकरण यांचेकडून घेतलेल्या पाणी पुरवठा योजना कर्जापोटी घेतलेल्या कर्जापेक्षा अतिरिक्त रु.33,79,031/-मात्र मनपाकडून प्रदान झाल्याचे दिसून येत आहे. सदर अतिप्रदान रक्कमेचा ताळपेळ घेऊन त्याच्या परतफेडीची मागणी एम.जी.पी.कडे नोंदविणे आवश्यक ठरते. मनपाकडून सदर कार्यवाही केल्याबाबतचे अभिलेख सादर नाहीत.

4. “महानगरपालिका निधी व संवैधानिक निधी”

4.1. घसारा निधी

सन2019-20 च्या ताळेबंदात रु.51500.28 लक्ष, सन2020-21 च्या ताळेबंदात रु.54041.42 लक्ष इतका घसारा निधी दर्शविला आहे. सदर निधी करिता तरतूद व खर्च नियमा नुसार केलेला नाही. तसेच याबाबतचे लेखे स्वतंत्रपणे ठेवलेले नाहीत. तसेच महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता 2011 मधील नियम क्र.198 मधील परिशिष्ट दोन मध्ये विहित केलेल्या दराने, सरासरी घसारा पध्दती नुसार स्थिर मालमत्तां वर घसारा आकारण्यात येईल अशी तरतूद आहे. हि घसारा रक्कम वैयक्तिक मत्तांना लागू नकरताच एकाच वर्गातील मत्तांच्या गटाला लागू करण्यात येईल, या मधील नियम 200 नुसार रक्कम रु.5000/-पेक्षा कमी किमीतीच्या सर्व मत्तांना खरेदीच्या वर्षामध्ये 100 टक्के घसारा आकारण्यात येईल. तथापि, अशा प्रत्येक मत्ताची देखील रुपये एक इतक्या घसारा मुल्यांचे स्थिरमत्ता नोंदवही मध्ये नोंद घेण्यात येईल. अशी तरतूद आहे. तथापि, भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेने याबाबत सन 2019-20 ते 2020-21 मध्ये स्वतंत्र लेखे ठेवलेले नसून महानगरपालिका निधीतून खर्च केल्याचे नमूद केलेले आहे.

घसारा निधी बाबत घसारा राखीव निधी तयार नसल्याने सन 2019-20 ते सन 2020-21 मध्ये जमा व खर्च पत्रका मध्ये दर्शविलेनुसार प्रत्यक्ष घसारा रक्कम राखीव निधी मध्ये वर्ग केलेली दिसून येत नाही.

4.2. वृक्ष संवर्धन निधी-

महाराष्ट्र (नागरी क्षेत्र) झाडांचे संरक्षण व जतन अधिनियम 1975 मधील कलम 15 नुसार नागरी स्थानिक प्राधिकरण वृक्षप्राधिकरण निधी या नावाचा एक स्वतंत्र निधी निर्माण करील व त्यामध्ये वृक्ष प्राधिकरणास मिळणा-या सर्व रक्कमा जमा करण्यात येतील.

सन 2019-2020 ते 2020-2021 मध्ये ताळेबंद नुसार वृक्ष संवर्धन निधी मध्ये एकच रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे. वृक्ष संवर्धन निधी करीता स्वतंत्र बँक खाते करण्यात आले आहे. सदर खात्यात वृक्ष तोडीसाठी प्राप्त होणा-या रक्कमा जमा करण्यात आलेल्या आहेत. सदर रक्कमा या वृक्ष संवर्धन निधी या लेखाशिर्षा अंतर्गत वर्गीकृत न होता वृक्ष तोड शुल्क या लेखाशिर्षा अंतर्गत दर्शविण्यात आल्याने वृक्ष संवर्धन निधीत रक्कम जमा दिसून येत नसून सन 2019-20 ते 2020-21 मध्ये रु.1,23,213/-मात्र इतकी एकच रक्कम दर्शविण्यात आली आहे.

4.3. आग सुरक्षा निधी-

आग सुरक्षा निधी मध्ये ताळेबंदानुसार दर्शविलेली रक्कम

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	वर्ष अखेरीस रक्कम
1	2019-20	250.42
2	2020-21	275.40

महाराष्ट्रातील सर्व स्थानिक स्वराज्य संस्था तसेच विशेष नियोजन प्राधिकरण यांनी महाराष्ट्र सुरक्षा प्रतिबंधक व जीवसंरक्षक उपाय योजना अधिनियम 2006 मधील कलम 25 अन्वय स्थापन केलेल्या आग सुरक्षा निधी मध्ये जमा होणा-या एकूण रक्कमेच्या 5 टक्के तरतूद करून प्रति वर्षी राज्यस्तरावर स्थापन होणा-या अग्निसुरक्षा सेवा कल्याण निधी मध्ये जमा करणे बाबत निर्देश देण्यात आलेले आहेत. भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या अग्निशमन विभागा मार्फत देण्यात आलेल्या ना-हरकत प्रमाणपत्राच्या जमा रक्कमा व वेतन भत्ते तसेच कार्यालयीन कामाच्या अनुषंगाने आलेल्या खर्चाची सन 2019-2020 ते 2020-2021 एकूण किती रक्कम जमा झाली, याबाबतचा तपशिल उपलब्ध झालेला नाही.

4.4. वेतन राखीव निधी:-

सन 2019-20 ते 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.71.43 लक्ष रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे. सन 2019-20 ते सन 2020-21 पर्यंत वेतन निधी मध्ये वाढ झालेली दिसून येत नाही. सदरची रक्कम वेतन खर्चाच्या अनुषंगाने नगण्य असल्याचे दिसून येत आहे.

4.5 भविष्य निर्वाह निधी:-

सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.6838.01 लक्ष इतकी रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे. सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.6993.83 लक्ष इतकी रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.सदर निधीत नियमित वाढ करण्यात आल्याचे दिसून येते.

4.6 अंशदायी परिभाषित योजना निधी:-

सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.4332.82 लक्ष इतकी रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे. सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.5248.21 लक्ष इतकी रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.सदर निधीत नियमित वाढ करण्यात आल्याचे दिसून येते.

सन 2019-20 ते 2021-22 या कालावधीत अंशदायी परिभाषित योजनेच्या मार्गदर्शक तत्वांनुसार निधीची गुंतवणुक करण्यात आल्याचे दिसून येत नाही.

4.7 मल प्रवाह विनियोजन निधी-

महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील नियम 91 नुसार विशेष निधीची स्थापना करणे बाबत तरतूद करणेत आलेली आहे. अशा निधीची स्थापना व विनियोग नियमांद्वारे केलेल्या रीतीने केली पा

हिजे. ताळेबंदानुसार सन 2019-2020 ते 2020-2021 पर्यंत एकच रक्कम दर्शविण्यात आल्या आहेत. यावरून सदर निधीचा विनियोग झालेला दिसून येत नाही. सन 2020-21 च्या ताळेबंदात वर्षा अखेरीस सदर निधी रु.1,00,022/-मात्र दर्शविण्यात आला आहे.

5. “शासन अनुदाने/निधी”

ताळेबंदानुसार शासनाकडून प्राप्त अनुदानाच्या पैकी खालील नमूद रक्कमा या प्रत्येक वर्षी एक सारख्या दिसून येत असलेल्या सदर रक्कमा त्या त्या आर्थिक वर्षात खर्च झाल्याचे दिसून येत नाही. सदर अनुदानाच्या खर्चाचे विहित काल मर्यादेत होणे आवश्यक आहे व मुदती अंती अर्खचित अनुदाने शासनास भरणा करणे आवश्यक ठरते.

(आकडे लाखात)

शासनाकडून प्राप्त अनुदान	2019-20	2020-21
12 वा वित्त आयोग	1.86	1.88
13 वा वित्त आयोग	2.34	2.34
एन.एल.सी.पी.अनुदान	3.92	3.92
आय.एच.डी.पी.अनुदान	1.16	1.16
Aadhar	52.43	54.10
दलीत वस्ती पाणी पुरवठा निधी	32.19	33.17
निर्मल एम.एम.आर.	12.01	12.66
सर्व शिक्षा अभियान	10.09	10.40
अमृत अभियान पाणी पुरवठा	1.60	1.65
कोर्ट अनुदान	0.94	0.94

25 एम.एल.डी.	0.29	0.29
सोशल इकॉनॉमी जात सर्व्हे	0.28	0.28
मायनॉरिटी मेजर क्लास रुम	0.05	0.06

5.1. नागरीदलितवस्तीसुधारणानिधी-

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेचे सन 2019-20 ते 2020-21 या कालावधीचे वार्षिक लेख्यांची तपासणीच्या अनुषंगाने, नागरी दलित वस्ती सुधारणा निधीच्या वार्षिक विवरणपत्र लेख्यांची तपासणी केली असता शासनाकडून प्राप्त झालेला निधी व करण्यात आलेला खर्च यामध्ये मोठी तफावत दिसून येते.

राज्य शासनाकडून नागरी दलित वस्ती सुधारणा या खाली प्राप्त झालेले अनुदान ज्या प्रयोजनासाठी प्राप्त झाले आहे त्याच प्रयोजनासाठी वापरले आहे का ? नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ? अन्य प्रयोजनासाठी वापरताना शासनाची पूर्व परवानगी घेतली आहे किंवा कसे ? याबाबतची माहिती उपलब्ध केली नाही.

नागरी दलित वस्ती सुधारणा या खाली प्राप्त झालेल्या अनुदानाची उपयोगिता प्रमाणपत्रे शासनास सादर केलेली आहेत का ? असल्यास ती सादर केली नाहीत, नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ? ती स्पष्ट केली नाहीत.

नागरी दलित वस्ती सुधारणा या लेखाशिर्षा खाली प्राप्त झालेल्या अनुदान अर्खचित रक्कम शासनास परत केल्या आहेत का ? असल्यास त्याची माहिती सादर केली नाही, नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत ? ती स्पष्ट केली नाहीत.

5.2. आमदार स्थानिक विकास निधी: - सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.612.40 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.474.38 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

5.3. खासदार स्थानिक विकास निधी:-सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.26.10 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.34.21 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

5.4. अमृत योजना निधी:- सन 2019-20च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.40.38 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.167.93 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

5.5. सुवर्ण जयंती नगरोत्थान महाअभियान निधी:-सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.3362.19 लक्ष इतकी रक्कम अर्खचित दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात विषयांकित प्रकल्पावर प्राप्त अनुदानापेक्षा जास्तीचा खर्च झाल्याचे दिसून येते.

5.6. रस्ते सुधारणा निधी:-सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.255.12 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.338.89 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

5.7. राजीव आवास योजना निधी:-सन2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.13.46 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.13.84 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

5.8. **मुलभुत सुविधा अनुदान निधी:-**सन 2019-20 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.515.38 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

सन 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यात वर्षा अखेरीस रु.256.96 लक्ष इतकी अर्खचित रक्कम दर्शविण्यात आलेली आहे.

मोठ्या प्रमाणात निधी अर्खर्चित राहिल्याने नागरिकांना विकास कामांचा लाभ मिळाला नाही. शासनाकडून प्राप्त झालेल्या निर्देशानुसार शासन निधी मुदतीत खर्च करण्याची दक्षता संबंधीत विभागप्रमुखांनी घेतल्याचे दिसून येत नाही.

विविध शासन अनुदान लेखाशिर्षा अंतर्गत शिल्लक दिसणारी अर्खचित रक्कम व प्रत्यक्ष शासन निधीच्या विशेष बँक खात्यात जमा रक्कमेचा ताळमेळ घेणे आवश्यक ठरते . तसेच विहित मुदतीत खर्च न झालेला अर्खचित निधी शासन निर्देशानुसार शासनास परत करणे आवश्यक ठरते.

6. “बँके खात्याबा बतत

6.1 अनावश्यक बँक खाती-

भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेच्या सन 2019-20 ते 2020-21 च्या वार्षिक लेख्यांचे लेखा परिक्षणा मध्ये महानगरपालिकेचे दैनंदिन आर्थिक व्यवहारांसाठी व कायदानुसार स्थापित विविध निर्धीच्या व्यवहारासाठी बँक खाती उघडण्यात आलेली आहेत. लेखा विभागाने दिलेल्या तपशीला नुसार महानगरपालिकेची बँक खाती विविध बँकांमध्ये उघडलेली आहेत. याबाबत तपशील पुढील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	ताळेबंदानुसार चीसंख्या	बँक	खात्या	वर्षा अखेरीस शिल्लक रक्कम
1	2019-20		74		25192.16
2	2020-21		85		24005.37

उपरोक्त सर्व खात्यांचा ताळमेळ घेण्यात आलेला नाही. तसेच एकाच प्रकारच्या निधीची अनेक बँकखाती उघडण्यात आल्याचे दिसून येते. निष्क्रिय / अनावश्यक बँकखाती किती आहेत, याचा तपशील सादर केलेला नाही.

महानगरपालिकेच्या आर्थिक व्यवहारासाठी उघडण्यात आलेल्या एकूण बँक खात्याचा तपशील व शिल्लक असलेल्या रक्कमांचा तपशील यांचा ताळमेळ घेणे, वापरात नसलेली निष्क्रिय खाती बंद केल्याची खात्री करणेची कार्यवाही केलेली नाही.

6.2 बँक खात्यांचा ताळमेळ (Bank reconciliation) :-

बहुतांश बँकांचे बँक रिकन्सिलियेशन पुर्ण झाल्याचे दिसून येत नाही. विशेषता इंडियन बँक एक्सक्रो खाते, इंडियन बँक जनरल फंड, बँक ऑफ महाराष्ट्र जनरल फंड, इंडियन बँक 14 वित्त आयोग, युनियन बँ एस.डी. खात्याचे बँक रिकन्सिलियेशन पुर्ण झाल्याचे दिसून येत नाही . त्याबाबत तातडीने कार्यवाही करणे आवश्यक ठरते.

तसेच जी बँक खात्यांचा वापर बंद आहे अशा बँक खाती जमा असलेली रक्कम वापरात आणणे आवश्यक आहे. त्याकरीता संबंधीत बँकेशी पत्रव्यवहार करून तातडीने कार्यवाही करणे आवश्यक ठरते.

7. “विविध प्रकारच्या कराद्वारे उत्पन्न”

7.1 मालमत्ता कर

विभागाने सादर केलेल्या संगणकीकृत प्रपत्रातील सन 2019-20 ते 2020-21 या वर्षांच्या मागणी व प्रत्यक्ष जमा रक्कमांचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	आरंभिक शिल्लक	वित्तीय वर्षातील चालु मागणी रक्कम	प्रत्यक्ष वसुली रक्कम	कमी वसुलीची रक्कम
1	2019-20	1719.32	2982.51	2221.61	2480.22
2	2020-21	2480.22	3164.79	2879.63	2768.38

विवादित मालमत्त्यांच्या कर आकारणी बाबत आवश्यक ती कार्यवाही संबंधित विभागाने न केल्याने वसुलीचे प्रमाण कमी असल्याचे दिसून येते.

उपरोक्त तक्त्याचे अवलोकन केले असता, मागणीची रक्कम दिवसेंदिवस वाढत जात आहे व वसुलीचे प्रमाण कमी होत आहे. वसुली बाबतच्या उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

करा पासून मिळणारे उत्पन्न अंदाजपत्रकीय तरतूदीनुसार प्राप्त झालेले नसून उत्पन्न कमी का आहे ? याबाबत कोणतेही स्पष्टीकरण देण्यात आलेले नाही.

थकबाकीचे प्रमाणे भरपूर असून वसुलीसाठी विशेष प्रयत्न केल्याने मनापाच्या उत्पन्नात घट झालेली आहे. चालु मागण्यांची वसुलीचे प्रमाण देखील कमी असल्याने मनपाचे उत्पन्न अंदाजपत्रानुसार प्रत्यक्षात वाढल्याचे दिसून येत नाही.

वार्षिक लेख्यात मालमत्ता कराच्या येणे या लेखाशिर्षा अंतर्गत र.1,15,27,175/- मात्र रक्कम प्राप्त झाल्याचे दर्शविण्यात आले आहे. सदर रक्कमा या Indusind Bank व HDFC बँकेकडील मालमत्ता कर खात्यात Online जमा झालेल्या असून त्यांचे करदात्यांची माहिती अभावी सदर रक्कमा प्रलंबित आहेत. लेखा विभाग तसेच कर विभागाने संयुक्तीकरित्या सदर रक्कमांचा तात्काळ ताळमेळ घेऊन त्यांचे योग्य प्रकारे लेखांकन करणे आवश्यक ठरते.

स्थानिक निधी लेखा परिक्षण कार्यालय, नवी मुंबई व मा.महालेखाकार कार्यालय, मुंबई या शासकिय लेखा परिक्षणात प्रस्तुत मुदयांबाबत वारंवार आक्षेप घेण्यात आले असताना देखील संबंधित विभागाकडून आवश्यक ती कार्यवाही व उपाययोजना केल्या जात नाहीत.

7.2 पाणीपट्टी कर-

मनपाच्या पाणी पुरवठा विभागा मार्फत सन 2019-20 ते 2020-21 या कालावधीत पाणीपट्टी पोटी एकूण मागणी, प्रत्यक्ष वसूल व त्याचे वसूली व त्याचे प्रमाण याचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	आरंभिक शिल्लक	वित्तीय वर्षातील चालु मागणी रक्कम	प्रत्यक्ष वसुली रक्कम	कमी वसुलीची रक्कम
1	2019-20	7452.78	3417.02	1345.57	9524.23
2	2020-21	9524.23	3592.67	1468.49	11648.42

वरील तक्त्यांचे अवलोकन केले असता, पाणीपट्टी वसूलीचे प्रमाण अत्यंत कमी आहे. पाणीपट्टी वसूलीचे कामकाज, वसुली बाबतच्या उपाययोजना करणे आवश्यक आहे. पाणी पुरवठा योजना ना नफा न तोटा तत्वावर चालविण्याचे असतांना भिवंडी निजामपूर शहर महानगरपालिकेची पाणी पुरवठा योजना मोठ्या प्रमाणावर तोट्यात चालत आहे. याबाबत उपाय योजना व वसुली होणे आवश्यक आहे.

7.3 मालमत्ते पासूनभाडे आकार उत्पन्न

सन 2019-2020 ते 2020-2021 च्या जमा व खर्च विवरणपत्रात दर्शविलेल्या रक्कमांचा तपशील खालील प्रमाणे आहेत.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	169.40
2	2020-21	38.24

सन 2019-20 च्या तुलनेत सन 2020-21 मध्ये कमी वसूली झालेली दिसून येत आहे. सदरच्या रक्कमा कोणत्या वर्षातील भाड्यापोटी प्राप्त झाल्या आहेत. तसेच वर्ष निहाय मागणी व प्रत्यक्ष वसुली किती ? वर्षानुवर्षे येणे असलेल्या थकीत भाड्याच्या रक्कमांबाबत उपाययोजना करणे आवश्यक आहे.

7.4 शुल्क, आकार व दंड उत्पन्न

सन 2019-2020 ते 2020-2021 च्या जमा व खर्च विवरणपत्रात दर्शविलेल्या रक्कमांचा तपशील खालील प्रमाणे आहेत.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	3686.35
2	2020-21	1780.91

सन 2019-20 च्या तुलनेत सन 2020-21 या वर्षात कमी उत्पन्न मिळालेले आहे. दोन्ही वर्षांच्या उत्पन्नात मोठ्या प्रमाणात तफावत दिसून येते.

7.5 व्याजापासून उत्पन्न

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	बाब	2019-20	2020-21
1	गुंतवणुकीवरीलव्याज	645.10	730.58
2	मालमत्ता करावरील व्याज	1009.63	1723.57
3	इतरव्याज	0	0.75
	एकूण	1654.73	2454.900

7.6 - व्यपगत रक्कमा :-

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	बाब	2019-20	2020-21
1	डिपॉझिटफोरफिटेड/नॉनरिफंडेबल-	निरंक	निरंक

मनपाच्या वतीने वेगवेगळ्या विभागा मार्फत विकास कामांसाठी निविदा काढल्या जातात व त्यासाठी सुरक्षा अनामत घेतली जाते. अशा प्रकारच्या काही रक्कमा, कामे पूर्ण झाली तरी त्यांना परत केल्या जात नाही. सदरच्या रक्कमा महाराष्ट्र महानगरपालिका अधिनियमातील तरतूदीनुसार तीन वर्षा नंतर अनामत रक्कम परत करताना सर्वसाधारण सभेची मान्यता घेणे आवश्यक आहे.

7.7 करापासून मिळणारे उत्पन्न, महसुली अनुदान व इतर आणि व्याजापासून मिळणारे उत्पन्न या तिन्ही बाबींपासून मिळालेल्या उत्पन्नाचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	40361.03
2	2020-21	40875.46

वरील उत्पन्नात मुख्यता शासन अनुदानचा समावेश असून त्याआधारे बरेचसे महसुली, भांडवली व वेतन व वेतनेत्तर खर्च भागविला जात असल्याने, महापालिकेचे निव्वळ उत्पन्न अल्प असून त्यात वाढ करण्याच्या दृष्टीने प्रयत्न करणे गरजेचे आहे.

8 “ताळेबंदातील खर्चाच्या बाबी”

8.1 वेतन:-

(आकडे लाखात)

बाब	2019-20	2020-21
वेतन	17488.79	18487.11

वेतना वरील खर्च हा सातत्याने वाढत असून, तो उत्पन्नाच्या विहित मर्यादे पर्यंत राहिल याची दक्षता संबंधित विभागाने घेणे आवश्यक आहे.

8.2 जाहिरात व प्रसिध्दी-

(आकडे लाखात)

बाब	2019-20	2020-21
जाहिरात व प्रसिध्दी	136.38	108.36

उपरोक्त तपशिलानुसार सन 2019-2020 ते 2020-2021 अखेर सदरच्या लेखाशिर्षावर खर्च वाढत असल्याचे दिसून येत आहे. सदरच्या खर्चात समारंभाची प्रसिध्दी, निविदा साठी केलेल्या खर्चाचा समावेश आहे. शासन निर्णयातील दिलेल्या मार्गदर्शक सुचनानुसार निविदा जाहिरातीचा आकार कमी करता येईल.

9. देखभाल व दुरुस्ती :-

सन 2019-2020 ते 2020-2021 च्या आर्थिक वर्षात सदर लेखाशिर्षाखाली झालेल्या खर्च रक्कमाचा तपशिल

(आकडे लाखात)

बाब	2019-20	2020-21
देखभालवदुरुस्त	1868.47	1536.87

10. “अग्रिमे”

10.1 दिलेल्या अग्रिम रक्कमांचे समायोजन-

ताळमेळ अहवालानुसार सन 2019-2020 ते 2020-21 च्या आर्थिक वर्षात विभागाना भांडवली खर्चासाठी दिलेल्या रक्कमांचा तपशिल खालील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

बाब	2019-20	2020-21
ठेकेदारअग्रिम	91.60	91.60
जनसेवामजूर सोसायटी	63.80	63.80
जमीन खरेदी	40.40	40.40
औषधीखरेदी	46.02	46.02
वाहनखरेदी	0.05	0
वकीलफी अग्रिम	22.99	22.99
एकूण	264.86	264.81

उपरोक्त रक्कमातील नगर रचना विभागाला भूसंपादनासाठी अग्रिम स्वरूपात देण्यात आलेल्या रक्कम सन 2019-2020 ते 2020-2021 पर्यंत एक सारखी दिसत आहे. सदर अग्रिमाचे समायोजन झाले किंवा कसे ? तसेच झालेल्या भूसंपादनाच्या नोंदी जमिनीच्या नोंदवहीत घेण्यात आले किंवा कसे ? तसेच यापुर्वीच्या प्रलंबित अग्रिमांचे समायोजन होणे आवश्यक आहे.

विभागांना देण्यात आलेल्या ठेकेदार अग्रिम, जनसेवा मजूर सोसायटी, औषध खरेदी, वाहन खरेदी, वकील फी अग्रिम यांच्या रक्कमा सन 2019-2020 ते 2020-2021 पर्यंत एक सारख्या दिसत आहे. सदर अग्रिमांचे समायोजन झालेले दिसून येत नाही.

महानगरपालिकेने दिलेल्या अग्रिम रक्कमांचे वेळीच समायोजन / वसुली केली आहे का आणि या अग्रिमांची अग्रिम नोंदवहीत सर्व प्रकारची अग्रिमे नोंदली आहेत का व नसल्यास त्याची कारणे काय आहेत या बाबत पडताळणी केली असता महानगरपालिकेने दिलेल्या अग्रिम रक्कमांचे वेळीच समायोजन/ वसुली झालेली नाही.

10.2:-प्रलंबित आगाऊ रक्कमांबाबत-

सन 2019-20 ते 2020-21 अखेर ठेकेदार व विभाग प्रमुखांना दिलेल्या आगाऊ रक्कमांचे समायोजन झालेले नाही. भि.नि.श. मनपाच्या 2019-20 ते 2020-21 अखेरच्या वार्षिक लेख्यांचे लेखापरिक्षणात ठेकेदार व विभागप्रमुखांना दिलेल्या आगाऊ रक्कमांच्या नोंद वहीची पडताळणी उपलब्ध करून देण्यात आल्या नाहीत. खालील प्रमाणे ठेकेदार व विभाग प्रमुखांना आगाऊ रक्कमांचे प्रदान झाल्याचे ताळेबंद विवरणपत्रा वरून दिसून येत आहे. परंतु रक्कमांचे समायोजन झाल्याचे आढळून आले नाही. वार्षिक लेख्यांचे लेखा परिक्षणात लेखापरीक्षण कालावधी पर्यंत प्रलंबित असल्याचे दिसून आलेले आहे. या बाबतचा तपशील खालील प्रमाणे आहे.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	आगाऊ रक्कम
1	2019-20	2897.74
2	2020-21	3039.88

मुंबई वित्तीय नियम 1959 नुसार सहा महिन्यांच्या आत अग्रिमाची वसुली करणे आवश्यकता असताना, तसेच मागिल अग्रिम देण्यात आलेला आहे. ज्या कारणांसाठी अग्रिमाची रक्कम दिली, त्याकामासाठी अग्रिमाची रक्कम खर्च झाली नसेल व रक्कम कर्मचा-यांकडे / ठेकेदारांकडे प्रलंबित राहिली तर सदर रक्कमेचा दुर्विनियोग होण्याची शक्यता नाकारता येत नाही. महानगरपालिकेने ठोस कार्यवाही करून अग्रिम रक्कमा समायोजनाने अथवा रोखीने जमा करणे आवश्यक आहे. परंतु सदर महापालिकेच्या थकीत रक्कमा सन 1954-55 पासून प्रलंबित आहेत. उपरोक्त रक्कमांचे समायोजना बाबतची कार्यवाही प्राधान्याने करण्यात यावी.

10.3 :- सप्लायर्स आणि कॉन्ट्रॅक्टर्स यांचे अनामत देणी रक्कमा-

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	2942.35
2	2020-21	2887.92

उपरोक्त प्रमाणे स्वीकारलेल्या ठेवी मध्ये वेगवेगळ्या प्रकारच्या ठेवींच्या रक्कमांच्या समावेश आहे. तसेच त्यांचा कालावधी किती आहे. याचा तपशील उपलब्ध नाही. नियमानुसार त्याचा कालावधी पूर्ण झाल्या नंतर त्यांची परतफेड करणे आवश्यक आहे. किंवा नियमाधीन कार्यवाही झालेल्या त्या महापालिकेच्या सर्व साधारण निधीत जमा होणे आवश्यक आहे.

कर्मचा-यांच्या वेतनातून कपात होणा-या बँक कर्ज हप्त्यांच्या परतफेडी बाबत ताळेमेळ घेऊन अतिप्रदान दिसून येत असलेल्या प्रकरणांचा खुलासा होणे आवश्यक ठरते.

वार्षिक लेख्या सोबत परिशिष्ट ब मध्ये दर्शविण्यात आलेल्या माहितीनुसार अनामत व ईसारा रक्कमांचे मनपा कडून रु.21,56,692/-मात्र अतिप्रदान झाल्याचे दिसून येत आहेत. सदर अतिप्रदान रक्कमांचा ताळेमेळ घेऊन त्याची वसुली करणे आवश्यक ठरते.

तसेच NULM बँक खात्यात बँकेकडून आकारण्यात आलेल्या बँक चार्जेस हे Bank charges payable (देणी) या चुकीच्या लेखाशिर्षा खाली लेख्यांकन करण्यात आलेले आहे. सदर खर्च हा Bank Charges (महसुली खर्च) या लेखाशिर्षा खाली लेख्यांकन होणे आवश्यक ठरते.

मयत कर्मचा-यांच्या वारसांना प्रदान करण्यात आलेल्या गटविमाच्या रक्कमा या प्रत्यक्ष प्राप्त रक्कमांपेक्षा जास्तीच्या असल्याचे दिसून येत आहे. त्याकारणे गट विम्याची रक्कम प्राप्त होताना त्याचे लेख्यांकन कोणत्या लेखाशिर्षा खाली केले गेले असल्याबाबत खातरजमा करून त्याचा ताळेमेळ घेणे आवश्यक ठरते.

10.4- सन्डीडेब्ट्स

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	1307.31
2	2020-21	1307.31

उपरोक्त लेखाशिर्षा रक्कम ही शासनाकडे केलेल्या अनुदान मागणी रक्कमेची असल्याचे दिसून येत आहे. सदर मागणीची रक्कम शासनाकडे पाठपुरावा करणे आवश्यक आहे. सदर रक्कम मनपास प्राप्त शासनाकडून प्राप्त होणार नसल्यास त्याबाबत निलेखित करण्याची नियमानुसार उचित कार्यवाही करणे आवश्यक ठरत आहे.

10.5 इतर देणी (सन्डीक्रेडिटर्स)

महानगरपालिकेला इतर देणी व व्याज असल्याचे दिसून येत आहे. त्याबाबतचा साधार खुलासा केला नाही.

(आकडे लाखात)

अ.क्र.	वर्ष	रक्कम
1	2019-20	16307.53
2	2020-21	15226.87

लेखांकनात Sundry Creditors मध्ये collector Thane यांना दि.06/08/2019 रोजी प्रदान रु.2,92,662/- रक्कमेचा लेखाशिर्ष चुकीचा लेखांकन झालेला आहे. सदर खर्च हा अर्खचित आमदार निधी परत केल्या बाबतचा असल्याने MLA fund या लेखाशिर्षा खाली नोंदविणे आवश्यक ठरते.

वार्षिक लेख्यांच्या सोबत सहपत्रीत परिशिष्ट-अ मधील माहितीनुसार ठेकेदारांना अतिरिक्त रक्कमांच्या प्रदान झाल्याचे दिसून येत आहे. सदर रक्कमांचा ताळमेळ घेऊन अतिरिक्त रक्कमांची वसुली करणे आवश्यक ठरते.

सन्डी क्रेडिटर्स या लेखाशिर्षा अंतर्गत दिसणारी रक्कम रु.45,20,315/-मात्र ही प्रदानाची देयके खर्ची टाकण्यापूर्वी योग्य प्रकारे खर्च खतवला न गेल्यामुळे दिसून येत आहे. याचाच सन 2021 अखेर पर्यंत रु.45,20,315/-मात्रचा खर्च कमी नोंदवला गेला आहे.

11 . “स्थावर मालमत्ता”

सन 2019-2020 ते 2020-2021 च्या ताळेबंदा मध्ये स्थावर मालमत्ताच्या रक्कमा खालील प्रमाणे दर्शविण्यात आलेल्या आहेत.

(आकडे लाखात)

वर्ष	2019-2020	2020-2021
स्थावरमालमत्ता	131956.66	138079.62

महानगरपालिकेने विभाग निहाय, मत्ता निहाय ठेवलेल्या मत्ता नोंदवही, जमीनीची नोंदवही लेखापरिक्षणासाठी सादर केलेली नसल्याने उपरोक्त नमूद रक्कमांची पडताळणी करता आली नाही.

11.1 मालमत्तांचे पुर्नमुल्यांकन

नियमानुसार मालमत्तेवर घसा-याची तरतूद केल्या नंतर काही मालमत्तांचे कागदोपत्री मुल्य निरंक झालेले आहे. तथापि, बाजारभावानुसार वाढलेल्या रक्कमा मनपा निधीकडे वर्ग केल्याचे दिसते. तसेच मालमत्तेच्या मुल्यात झालेल्या घटीमुळे झालेला तोटा मनपा निधी मधुन कमी केल्याचे दिसते. त्याचा तपशील उपलब्ध नसल्यामुळे भाष्य करता येत नाही.

12. “भांडार”

(आकडे लाखात)

वर्ष	2019-20	2020-21
भांडार	323.13	109.03

गोदाम साठा- पडून असलेले गोदाम साहित्य त्याचा तपशील उपलब्ध झाला नाही.

13. “आकस्मिकतानिधी”

महापालिका व्यवहारात अनेक न्यायालयीन प्रकरणे / लवाद प्रकरणे / निविदा प्रलंबित असतात. अशा प्रलंबित प्रकरणात आर्थिक दायित्व उद्धभवण्याची शक्यता असते. व्दिनोद पध्दतीने लेखे तयार करताना अशा दायित्वाची नोंद होत नाही. तथापि, अशा संभाव्य दायित्वाचे परिणाम महापालिकेच्या आर्थिक परिस्थितीवर पडणे अपरिहार्य असते. या पार्श्वभूमीवर अशा सर्व प्रकरणाचा आढावा घेऊन संभाव्य दायित्वाच्या रक्कमेचे निर्धारण करून या रक्कमा प्रत्येक वर्षाच्या वार्षिक लेख्यात टिपणीच्या स्वरूपात समाविष्ट करण्याची कार्यवाही करणे आर्थिक औचित्याच्या दृष्टीकोनातून असणारी बाब याद्वारे निदर्शनात आणून देण्यात येत आहे. साहजिकच या प्रयोजनासाठी घसारा निधी प्रमाणे आकस्मिकता निधी निर्माण करणे बाबत गांभिर्याने विचार व्हावा असे लेखापरिक्षणाचे अभिप्राय देण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता 2011 चे नियम क्र.385 नुसार लेखा विभागाने वित्तीय विवरणपत्रे तपासणी करीता सादर केली असुन महानगरपालिकांची वित्तीय विवरणपत्रे ही संस्थेची वित्तीय स्थिती, वित्तीय कामगिरी दर्शवितात, लेखांकन धोरण उघड करतात. नियम क्र.434 नुसार सन 2019-20 ते सन 2020-21 पर्यंतच्या लेखांचे व्दिनोद पध्दतीने लेखांकन करण्यात आल्याचे दिसून येते. तथापि, नियम क्र.436 नुसार मत्तांचे वर्गीकरण हे वित्तीय मत्ता व दायित्वे व इतर मत्ता असे करावयाचे आहे.

गुंतवणुका, प्राप्त रक्कमांचा समावेश असणा-या वित्तीय मत्ता मुख्य लेखा अधिकारी यांनी ठेवावयाच्या असुन इतर मत्तांची पडताळणी, उचित मुल्यांकन प्रक्रिया, वाजवी किंमत इ. कार्यवाही पार पाडण्याची जबाबदारी विभाग प्रमुखांची ठरते. त्यानुसार नियम क्र.439 प्रमाणे विभाग प्रमुख यांनी मत्ता नोंदवह्या ठेवून मुख्य लेखा अधिका-यास सादर करणे आवश्यक आहे. नियम क्र.432 नुसार नमुना क्र.80 मध्ये ताळेबंद ठेवणे आवश्यक असुन सदरचे ताळेबंद विविध मत्ता व दायित्वे दर्शवितात.

सन 2019-20 च्या ताळेबंदात स्थिर मत्ता रु.131956.66 लक्ष, गुंतवणुका रु.20219.01लक्ष, चालु मत्ता रु.41040.41 लक्ष अशा दर्शविण्यात आल्या असुन सन 2019-20 मध्ये दायित्वांमध्ये निधी, अनुदाने, अंशदाने रक्कम रु.116889.53लक्ष, कर्ज निधी रु.7567.84 लक्ष, घसारा निधी रु.51500.28लक्ष असुन चालु दायित्वे रु.24666.20लक्ष रक्कमेचे असल्याने मत्तेपेक्षा रु.7407.79लक्ष दायित्व जादा असल्याची महानगरपालिकेची वित्तीय स्थिती असल्याचे दिसून येते.

सन 2020-21 च्या ताळेबंदात स्थिर मत्ता रु.138079.62लक्ष, गुंतवणुका रु.19697.91 लक्ष, चालु मत्ता रु.43127.51लक्ष अशा दर्शविण्यात आल्या असून सन 2020-21 मध्ये दायित्वांमध्ये निधी, अनुदाने, अंशदाने रक्कम रु.124844.00लक्ष, कर्ज निधी रु.7044.52लक्ष, घसारा निधी रु.54041.53लक्ष असून चालु दायित्वे रु.23083.04लक्ष रक्कमेचे असल्याने मत्तेपेक्षा रु.8107.95लक्ष दायित्व जादा असल्याची महानगरपालिकेची वित्तीय स्थिती असल्याचे दिसून येते.

विहित मुदतीत अनुदाने, निधीचा विनियोग करून, वेळीच योजनांची अंमलबजावणी झाल्यास दायित्वाचे प्रमाण कमी होवून स्थिर मत्तेत भर पडेल. कर्ज निधीची वेळीच परतफेड करून दायित्व कमी करणे गरजेचे आहे. त्यामुळे वित्तीय स्थिती सुधारण्यास मदत होईल.

सन 2021-22 प्राप्त निधी अनुदाने र.1168.90 कोटी पैकी केवळ रु.202.19 कोटी रक्कमेच्या, सन 2020-21 प्राप्त निधी अनुदाने र.1248.44 कोटी पैकी केवळ रु.196.97 कोटी रक्कमेच्यागुंतवणुका केल्या असल्याचे विवरणपत्रा वरून दिसून येते. गुंतवणुका नियोजनपूर्वक केल्यास वित्तीय स्थिती सुधारण्यास मदत होईल.

नमुना क्र.82 मध्ये जमा व प्रदाने विवरणपत्र ठेवावयाचे असून सदर विवरणपत्रे महानगरपालिकेच्या निधीचे स्रोत, निधीच्या वापराची माहिती दर्शवितात. जमा व प्रदान विवरणपत्रा वरून असे दिसून येते की, महानगरपालिकेची सन 2019-20 ची महसुली जमा रु.40361.03लक्ष असून सर्वात जास्त रक्कमा या शासन अनुदान (एल.बी.टी. अनुदान) च्या रु.25128.00लक्षच्या आहेत. सन 2020-21 ची महसुली जमा रु.40875.46लक्ष असून सर्वात जास्त रक्कमा या शासन अनुदान (एल.बी.टी. अनुदान) च्या रु.27144.00लक्षच्या आहेत.

सन 2019-20 मालमत्ता करापासुनचे स्वउत्पन्न अत्यल्प असून रु.5371.12लक्ष व पाणीपट्टीद्वारे उत्पन्न रु.3417.02लक्ष आहे. सन 2020-21 मालमत्ता करापासुनचे स्वउत्पन्न अत्यल्प असून रु.5600.35लक्ष व पाणीपट्टीद्वारे उत्पन्न रु.3592.67लक्ष आहे. थकीत मालमत्ता कराची प्रभावीपणे वसुली केली गेली नाही. तसेच आर्थिक स्थिती सुधारण्या करीता नाविन्यपूर्ण उत्पन्नाचे स्रोत निर्माण करणे देखिल उत्पन्नवाढहस सहाय्यकारी ठरेल.

महाराष्ट्र नगरपरिषद लेखा संहिता 2011 नियम क्र.388 नुसार पाणी पुरवठा, मलनिःसारण, शिक्षण , आकस्मिक खर्च, वृक्ष निधीचे दुय्यम अहवाल ठेवण्यात आलेले नाहीत. नियम क्र.439 नुसार परिपूर्ण मत्ता नोंदवह्या, अनुदाने नोंदवह्या (न.नं.26) ठेवण्यात आलेल्या नाहीत. नमुना नं.19 गुंतवणुक नोंदवहीत नोंदी अपुर्ण आहेत. संवैधानिक निधीतुन तरतुदीनुसार संपुर्ण खर्च करण्यात आलेला नसुन घसारा निधी, रिझर्व फंड पुरेसे ठेवण्यात आलेले नाहीत.

पर्यायाने वित्तीय विवरणपत्रे ही अंशतः वास्तवदर्शी असून पारदर्शक स्थिती दर्शविण्याकरीता नियमानुसार सर्व प्रकारच्या नोंदवह्या, निधी ठेवून लेखांकन सुधारणा होणे गरजेचे आहे.

(श्रीकांत अनारसे)

मुख्य लेखापरिक्षक

भिवंडी निजामपूर शहर महानरपालिका